

Vestvågøy kommune
– Stolt lofoting!

PLANBESKRIVELSE

Kommuneplanens arealdel 2019–2031

Innholdsfortegnelse

1.	Samfunnsutfordringer og kommuneplanens arealdel.....	4
2.	Oppsummering	6
2.1	Befolkningsprognoser Vestvågøy kommune.....	8
2.2	Kommuneplanens arealdel.....	9
2.3	Ny bygrense.....	13
2.4	Hensynssoner	14
2.5	Byggegrense mot sjø	14
2.6	Bruk og vern av sjø og vassdrag	15
2.7	Innspill og innsigelse.....	15
2.8	Konsekvensutredninger.....	16
2.9	Risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS)	16
2.10	Arealformål.....	17
3.	Arealstrategier	18
4.	Nasjonale og Regionale forventninger og retningslinjer	20
4.1	Øvrig nasjonal regelverk:.....	21
4.2	Øvrige nasjonale sektorlover og retningslinjer:.....	22
4.3	Regionale bestemmelser og retningslinjer	22
5.	Plantema	23
5.1	Areal og utbyggingsbehov	23
5.2	Bolig- og befolkningsframskriving	25
5.3	Arealregnskap.....	26
5.4	Dispensasjoner	28
6.	Klima og energi.....	29
6.1	Nasjonale miljømål	29
6.2	Statlige planretningslinjer	29
6.3	Kommunens rolle	29
6.4	Klima- og energigrep i arealplanen.....	29
7.	Næringsvekst og nyskaping	31
8.	By-, tettsted- og bygdeutvikling	38
8.1	Funksjonell strandsone (differensiert strandsoneforvaltning)	39
8.2	Regionsenteret Leknes	40
8.3	Tettstedene	41
8.4	Bygdene.....	43
9.	Natur- og kulturmiljø.....	44
10.	Sosial og teknisk infrastruktur.....	47
11.	Konsekvensutredninger.....	48
11.1	Planens samlede virkninger.....	49
11.2	Miljø	49
11.3	Samfunn	52
11.4	Risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS)	58

12. Planprosess – Medvirkning og involvering	59
12.1 Involvering av befolkning og næringsliv	60
13. Referanser/litteraturliste:	62

Innledning

Formålet med kommuneplanens arealdel er å få en tydelig arealdisponering for all arealbruk i kommunen, og angi tydelige rammer for bruk og vern i et tolvårs perspektiv.

Kommuneplanens arealdel er med kommuneplanens samfunnsdel, økonomiplan og årsbudsjett, ett av kommunens fire overordnede styringsdokumenter.

Kommuneplanens arealdel er også et politisk verktøy for å nå kommunens mål om at Vestvågøy skal fortsette å vokse på en bærekraftig måte og gi tilgang for mangfoldige og livskraftige lokalsamfunn i hele kommunen. Kommunens ambisjon er å være tett på utviklingen.

Med utgangspunkt i kommuneplanens samfunnsdel skal arealplanen vise sammenhengen mellom samfunnsutvikling og fysisk arealbruk, med ivaretagelse av den økonomiske, sosiale, kulturelle, miljømessige og estetiske utviklingen i kommunen.

Plansyklusen for kommuneplaner er hvert fjerde år, men nåværende arealplan har ikke vært revidert siden 2008. En av hovedprioriteringene i revisjonen er derfor å oppdatere plankart og bestemmelser etter ny plan- og bygningslov (2008), annet nytt regelverk, med regionale og nasjonale retningslinjer.

Planbeskrivelsen har definert fem plantema som tar inn samfunnsdelens arealstrategier:

1. Areal og utredningsbehov
2. Næringsvekst og nyskaping
3. By, tettsted – og bygdeutvikling
4. Natur- og kulturmiljø
5. Sosial og teknisk infrastruktur

Denne planbeskrivelsen vil redegjøre for planens formål, plantema, prioriteringer og hvilke rammebetingelser som ligger til grunn. Alle nye områder som er foreslått med ny eller endret bruk, etter innspill, eller administrasjonens og styringsgruppens anbefalinger, er behandlet etter *Forskrift om konsekvensutredninger* (2017). Konsekvensutredningene med ROS-vurderinger er samlet i et eget vedlegget.

Kommuneplanens arealdel omfatter juridisk bindende plankart med bestemmelser, og denne planbeskrivelsen.

1. Samfunnsutfordringer og kommuneplanens arealdel

Vestvågøy kommune vil i henhold til SSBs befolkningsframskrivninger oppleve stabil befolkningsvekst frem mot 2040, i stor grad grunnet innvandring. Samtidig kan vi forvente en sterk økning i andel eldre i samme periode. Kommunen har også en stor andel aleneboende, samt barn som vokser opp i lavinntektshusholdninger (Utfordringsnotatet Vestvågøy kommune, 2019).

En overordnet utfordring innen næringsutvikling i Vestvågøy er å tiltrekke seg nyetablerere og gründere, og å etablere kunnskapsmiljø (Ibid.). Dette innebærer at kommunen har ansvar for å styrke Vestvågøys attraktivitet overfor næringsliv så vel som overfor potensielle tilflyttere.

I et bærekraftperspektiv er det mange potensielle målkonflikter. For eksempel vil økt turisme og mer bruk eller nedbygging av naturen ha konsekvenser for natur- og kulturmiljø, som egenverdi og som bruksverdi (grunnlag for reiseliv, folkehelse og stedsopplevelse). Vestvågøy kommune skal også arbeide for å sikre og utvikle langsiktig og bærekraftig energibruk og klimatilpasninger for framtiden.

Utfordringsbildet legger føringer for arealdisponeringen av fremtidige bomiljø og tettsteder, med behov for økt tilgjengelighet for infrastruktur, møteplasser, tjenestetilbud og ferdselsårer, og for konsentrasjon av tjenester og fortetting for å bidra til klimamål. Planlegger vi utviklingen på en god måte kan vi bidra til bedre folkehelse ved å øke tilhørighet, trivsel og fysisk aktivitet. Noe av dette kan vi legge til rette for i kommuneplanens arealdel, i balanse med mål om øke kommunens attraktivitet som sted å bo, å drive næringsvirksomhet i, og å besøke. Hensyn til sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft må vurderes i sammenheng.

Ta hele kommunen i bruk

Vestvågøy kommune er et kyst- og landbrukssamfunn som i likhet med andre distriktskommuner må ruste seg videre for å bevare lokalsamfunn og et næringsliv som tar i bruk og forvalter ressursene på en bærekraftig måte. Kommunen sentraliseres – i likhet med resten av landet, og Leknes skal videreutvikles som regionscenter. I tillegg- og på basis av en omfattende medvirkningsprosess - tydeliggjøres behovet for en differensiert boligpolitikk. Eldrerådet og Pensjonistforeningen vektlegger boliger for eldre i sentrale strøk. Dette er også hensiktsmessig for effektivisering av velferdstjenester og reduksjon av transport i tjenestene. Samtidig er det unisone innspill om å ta hele kommunen i bruk, der bygdesamfunnene ønsker å tilrettelegge for befolkningsvekst og verdiskaping. Dette gjelder tilbakeflytting av barn som har vært utenfor Lofoten for utdanning, og nytilflyttere som kan bidra til bomiljø og næringsetablering. Som By- og regionforskningsinstituttet NIBR påpeker i sin rapport «Boligpreferanser i distriktene» (2014, s.4):

«Det er karakteristisk for tilbakeflyttere at de kjenner stedet og vet hva de flytter tilbake til. Det er ønske om landlige omgivelser og et trygt oppvekstmiljø for barna som begrunner valget om å vende tilbake. Når det gjelder beliggenhet er det ikke viktig for denne gruppen å bo i nærheten av

sentrum. Snarere tvert imot. Tomtene som etterspørres er først og fremst tomter som ligger utenfor sentrum, som gjerne har utsikt og er omgitt av vakker natur, og med turmuligheter utenfor døra. Naturen på hjemstedet har ofte vært et savn de årene de bodde andre steder og er en av begrunnelsene for å flytte tilbake til hjemstedet».

Kommunen ønsker i årene fremover å tilrettelegge for sine tjenester i by og tettsteder (eldretjenester, skoler, barnehager), og arealplanen legger opp til dette. Lav men positiv befolkningsvekst i bygdene vil ikke utløse behov for slike tjenester. Fremtidig styrkning av kollektivtransport i tillegg til energi- og miljøkrav i bygg, vil kunne ivareta en helhetlig bærekraftig boligpolitikk, som fremtidig planarbeid om kommunens helhetlige boligplanlegging vil behandle.

Sosial bærekraft (livskraftige bygder), attraktivitet (økonomisk bærekraft gjennom positiv nærings- og befolkningsutvikling) og miljømessig bærekraft gjennom strengere krav til energieffektivisering og sentralisering av kommunale tjenester, balanserer en helhetlig bærekraftig utvikling.

Arealplanens viktigste bidrag til å øke kommunens attraktivitet er å tilrettelegge for ulike boområder som appellerer til ulike befolkningsgrupper, og ved å anlegge en ny bygrense som i årene fremover vil bidra til å tilrettelegge for byutviklingen i Leknes, for varierte bolig- og rekreasjonsområder, næringsutvikling og grønnstruktur. Det betyr en langsiktig styrking av regionscenteret Leknes og av kommunen som attraktivt og livskraftig omland.

Fremover må kommunene satse på mer energieffektive og klimavennlige energiløsninger i boliger og næringsbygg. En målsetting bør være å ta i bruk fornybar energi som finnes i nærområdet, samt en overgang til energiløsninger som ikke gir klimagassutslipp. Effektiv energibruk og ressursutnyttelse er helt avgjørende i omstillingen mot lavutslippssamfunnet, og vil være viktig for å redusere effektbelastningen på energisystemet.

2. Oppsummering

Kommuneplanens arealdel var sist revidert i 2008. I løpet av 11 år har følgende vært prioritert i revisjonen:

- Få oppdatert arealplankart, bestemmelser etter revidert plan og bygningslov 2008
- Oppdatere arealbruk og ønsket framtidig arealbruk; bolig, næring, natur og kulturmiljø
- Formidle og få innspill om arealbehov til/fra innbyggere og næringsutøvere
- God planforankring i administrativ og politisk ledelse
- Reduksjon av dispensasjonssøknader
- Ta inn hensynsoner som viser prioritert bruk og hensyn: landskap, naturmiljø, kulturmiljø, landbruk og framtidige byggeområder

Etter førstegang offentlig ettersyn er følgende oppdatert:

- Planbeskrivelse – ryddet i, tydeligere for virkninger planbeskrivelsen gir
- Plankart – oppdatert, samtlige arealformålsendringer innenfor bygrensen er tatt ut
- boligområder er redusert fra 119 til 110
- Havbruksarealer er redusert fra 45 til 18
- Næringsområdet Gjerstadneset/ Skarskyen er tatt ut
- Arealendring på Myklevika er redusert ved å ta ut holmene
- Det er tatt inn ytterligere hensynssoner: for kulturmiljø, og båndlegging etter kulturminneloven, Det er også tatt inn mindre utvidelser for bevaring av naturmiljø.
- Det er tatt inn et masseuttak på Hag
- Det er utarbeidet klimaregnskap
- LNF –spredt arealene er redusert, myr og dyrkbar areal er tatt ut.
- Bestemmelser –areal avsatt til LNF – spredt bebyggelse, etter innsigelsen fra Fylkesmannen og Nordland Fylkes kommune, er gitt konkrete antall enheter
- Konsekvensutredning – ryddet i, med referanser til konkrete arealformål
- Det er gjennomført ytterlig 20 nye konsekvensutredninger etter 1.gang offentlig ettersyn til 2.gangsbehandlingen
- Merknadsbehandling – tatt inn og svart ut alle innspill, merknader og innsigelser
- Det er vedlagt oversikt over samtlige arealbruksendringer fra 1. til 2.gangshøringen

Etter annengangs offentlig ettersyn er følgende oppdatert:

- Masseuttak/råstoffutvinning i følgende områder er tatt ut:
  - R 10 Hag
  - R6 Tangstad
  - R7 Kartneset
  - R8 Skullbrusjøen

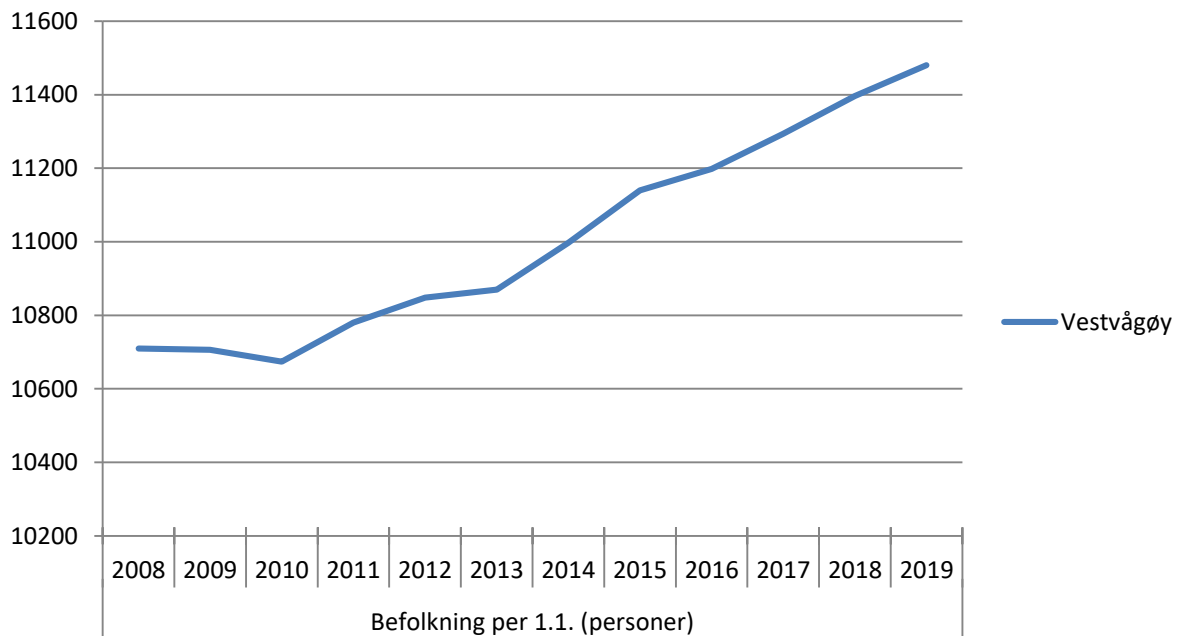
- Hag er tatt inn som nytt masseuttak: krav til konsekvensutredning, som omhandler friluftsinnteresser, landskapsvirkninger, vannmiljø, trafiksikkerhet, støyforurensing, barn og unge, naturmangfold og jordvern
- Naust er avsatt innenfor areal innenfor utbyggingsformål, som boligformål, fritid, LNF spredt BNF, eller naustformål.
- FT22 Myklevika og IA14 Myklevik sykkelbane er tatt ut
Innspill om fritidsbebyggelse, senter og sykkelbane er foreslått tatt ut, med bakgrunn i innkommende merknader og underskriftskampanje.
- B 114 i Vestresand er det tatt inn krav om konsekvensutredning og areal og natur og arealbruksverdier
- Vik – Bobiloppstilling tilbakeføres til ren LNF – med båndleggingssone og krav om framtidig regulering
- N24 – Næringsområde i Vestresand
Er foreslått tatt ut etter innsigelsen fra Fylkesmannen i Nordland, og med hensyn til strandsonen og Urdvatnet som del av et varig verna vassdrag.
- TF18 og N 47 er erstatt av KBA 59 med reguleringskrav og konsekvensutredning
- SFN3 - Spredt fritid Næring – Skokkelvikøyan (Heimøya)
Tas ut etter innsigelse med hensyn til landskapsverdi og friluftsinnteressene.
- B21 – Boligområde - Reinsjøen
Tatt ut etter innsigelsen om utvidelse av B21 som berører et større våtmarksområde.
- Klokkervika – Endre fra LNF - formål til grønnstruktur
Etter innsigelse fra Fylkesmannen er Landbruk, Natur og Friluftsliv (LNF – formål) for å sikre at det ikke etableres bygg og anlegg til landbruksformål.
- Holsøya – Bygrensen- justert
Etter planfaglige merknader og innspill justert ved å ikke inkludere Holsøya.
- Kulturminner – soner oppdatert kode 570 Bevaring av kulturmiljø
- Hensynssoner over middelalderkirkegårder kode 530, samt oppdaterte bestemmelser
- Nyere tids kulturminner er gitt hensynssoner for Uttakleivveien og tunellen, og Æsholmen
- Landbrukstun, og bebygde enkelttomter foreslås å endres fra ren LNF til LNF- spredt Bolig, Fritid og Næring: BFN. I tillegg til begrensning av byggegrense mot sjø (funksjonell strandsonen). Dette vurderes å imøtekomme innsigelsen fra Fylkesmannen i Nordland om manglende avgrensning på omfang og lokasjon. Dette grepet vil åpne for
  - Oppføring uthus/garasje på nedlagte landbrukseiendommer, nye enheter tillates ikke.
  - Fradeling våningshus. Nye enheter tillates ikke. Kun fradeling av eksisterende bebyggelse i LNF-spredt uten fortettingspotensialet. I tillegg skal det jordlovbehandles.
  - Oppføring av inntil 2 utleiehytter, LNF-spredt BNF. I bestemmelsene presiseres det at dette kun gjelder i spredt næringsområder.

- Unntak fra plankrav – tilrettelegging av G/S-vei og fradeling uten regulering er endret til «fortau» i stede for «gang- og sykkelvei»
- Bestemmelser 2.8 Krav om energikilder og installasjoner – Vindmøller. Tillates oppført etter oppfylte vilkår innenfor LNF-spredd BNF
- Unnstad gis hensynssone gjennomføring, med krav om regulering før man kan gjøre tiltak
- Bestemmelser 9.12 er oppdatert med de nye vedtatte reguleringsplaner som skal gjelde foran kommuneplanens arealdel

2.1 Befolkningsprognoser Vestvågøy kommune

Befolkningsutviklingen i kommunen har vært positiv. Innbyggertallet har siden forrige revisjon av arealplanen økt med netto 770 personer, i løpet av en 11 års periode (SSB).

Figur 1: Befolkningsframskriving 2020-2040 (Kilde: SSB 2018). Prognose etter alternativ MMMM (middels fruktbarhet, middels levealder, middels innenlandsk flytting og middels innvandring).

Prognosene utarbeidet av SSB i 2018 (fig.1) viser en befolkningsøkning fra 2019 – 2040, fra 11 480 til 12 500. Dette utgjør rundt tusen flere innbyggere. Dette er middelvei. På bakgrunn av befolkningsutviklingen de siste ti årene vurderer administrasjonen at tusen flere innbyggere er et forsiktig anslag. Forholdstallet bør justeres til 1 500 innbyggere.

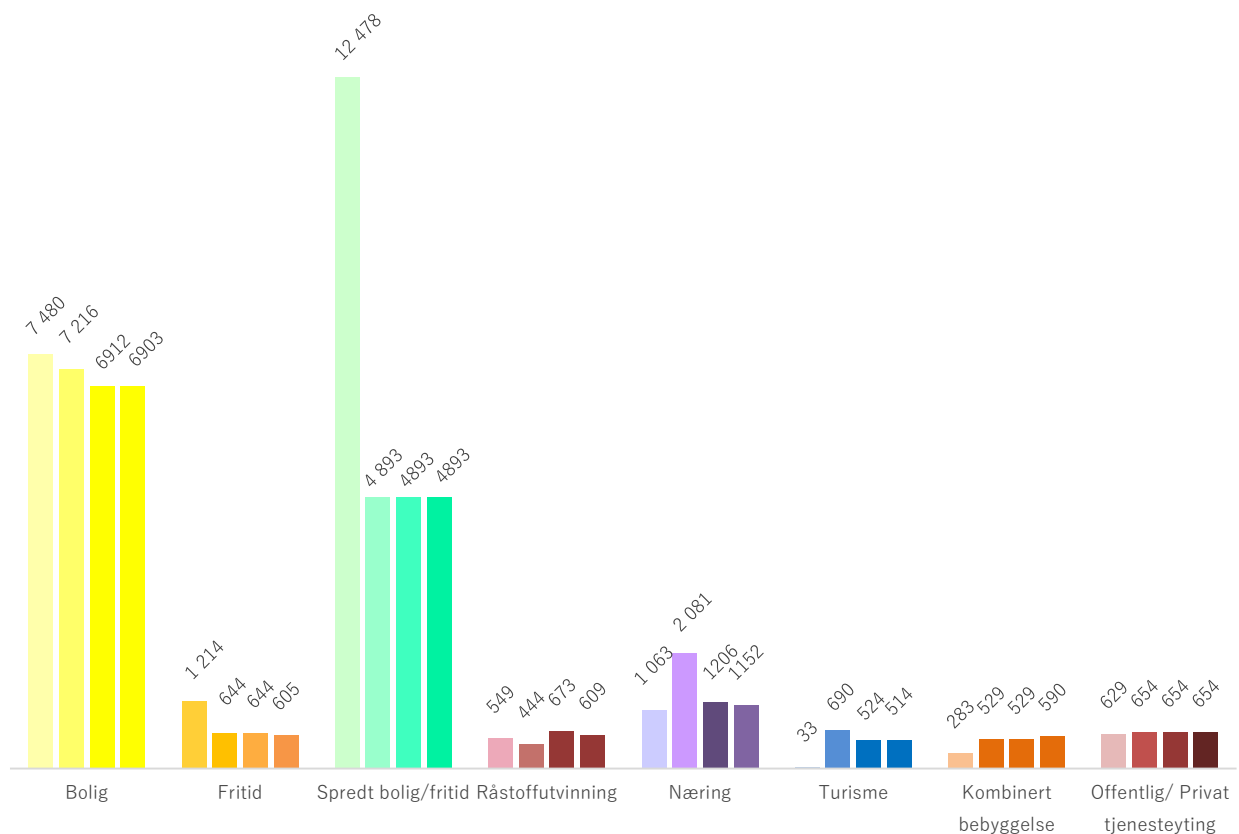
- Antallet barn og ungdom har vært relativt stabilt de siste årene, og ser ut til å holde seg stabilt fram mot 2040.
- Antallet unge voksne (20-44 år) stiger noe, men vil holde seg stabilt fra 2020.
- Antallet voksne (45-66 år) holder seg stabilt. Men kan Lofotens attraktivitet og tilflytting kanskje endre bildet?

- Antallet «yngre eldre» (67-79 år) øker med 30 prosent fra 2020 til 2040, mens gruppen «eldre eldre» (80 år og over) øker med vel 100 prosent fra 2020 til 2040. Vi får altså en fordobling av antallet over 80 år. Ser en internt i denne gruppen er prosentvis økning størst i antallet over 90 år.

2.2 Kommuneplanens arealdel

Kommuneplanens arealdel er politikernes viktigste verktøy for å styre og forvalte arealbruken i kommunen. Hver kommuneplan har et 12 års perspektiv, men skal revideres hvert 4. år.

De største arealformålene i plan er bolig, næring, landbruk-, natur- og friluftsliv, og de siste årene fritid- og turisme.

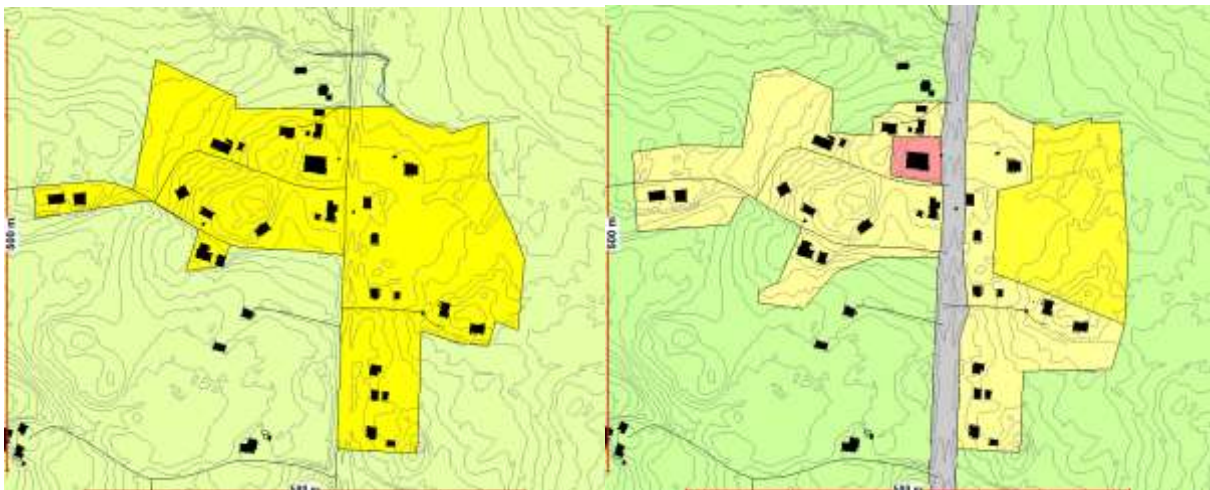
Figur 2: Diagrammet ovenfor viser fordelingen av noen hovedformål fra forrige arealplan (2008) til planforslag av ny arealplan. Tall fra arealplan 2008 vises i søylen til venstre-, 1.gangs planforslag som søyle nr. 2, 2.gangs planforslag nr. 3 og til sist 3.gangs planforslag. Arealene er angitt i dekar (1 daa = 1 000 m²).

Boligformål

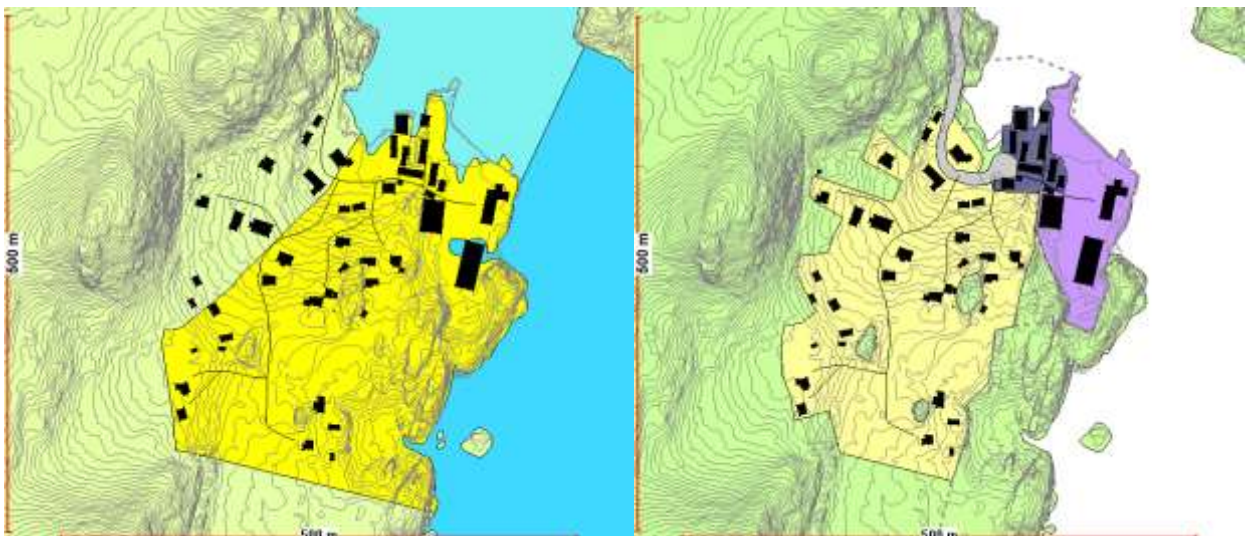
I forrige arealplan hadde fremtidige boligområder krav om reguleringsplanprosess. Et høyt prosesskrav (reguleringskrav) har nok medført at områdene har hatt lite utvikling siden 2008, og store arealer er fortsatt tilgjengelige for utbygging.

Planforslaget har tatt inn 147 daa boligformål etter innspill til arealplanen. Det er tatt ut 715 daa areal som etter 2008 ikke er utbygd, eller vurderes til å ha for dårlig kvalitet. Boligkapasiteten i arealplanen anses å være på 1 400 enheter i boligområdene. Dette anses å dekke kommunens boligbehov inntil 2040, med dagens vekst.

Arealplanen har tatt ut reguleringskravet i eksisterende bebygde områder, og oppdatert formålsgrenser ved å inkludere tilgrensende enkeltboliger. Ved 1.gangsbehandling av planforslaget ble det avsatt 119 områder til boligformål, som er angitt med gul fargekode i plankartet. I 2.gangsbehandlingen av planforslaget er boligområdene redusert til 110.

Figur 3: Viser et utsnitt fra gammel (venstre) til ny (høyre) plan. Boligområde B16 på Skullbru er fordelt mellom eksisterende (lys gul) og fremtidig (sterk gul) boligformål.

Figur 4: Viser et utsnitt fra gammel (venstre) til ny (høyre) plan. Boligområde B15 på Ure er oppdatert etter faktisk bruk (næringsområde N43 i lilla og turistområde FT28 i mørk lilla), og høydedrag og strandsone er tatt ut.

Det tillates en grad av utnyttning inntil $BYA = 55$ prosent i boligområdene, med mindre gjeldende reguleringsplaner angir en annen utnyttelsesgrad.

Fritidsformål

Angitte fritidsområder i arealplan, er satt krav om reguleringsplanprosess, før utbygging kan tillates. Områdene i planforslaget er nå oppdatert og omdefinert med samme prinsipp som boligområdene. Avsatte campingplasser er nå omdefinert til fritids- og turistformål i ny plan. Dette forklarer nedgangen i fritidsarealer i diagrammet ovenfor (fig. 2). I ny plan foreligger det forøvrig totalt 17 områder for fritidsbebyggelse, vist i plankartet med en oransje farge.

Landbruk-, natur- og friluftformål (LNF) / LNF med spredt bygging

LNF-formålet er et generelt arealformål for landbruk, natur og friluftsliv, som inkluderer inn- og utmark som ikke skal avsettes til utbyggingsformål. Unntaket er tiltak tilknyttet landbruksnæringen og tilretteleggingstiltak for friluftsliv.

LNF-formålet kan deles inn med underformålet LNF, med spredt bebyggelse, hvor det kan tillates enten spredt bolig-, fritids- eller næringsbebyggelse, eller en kombinasjon av disse.

Spredtområdene innenfor LNF- formålene er revidert i ny arealplan og redusert for å ivareta landbruk, landskap samt aktsomhetsområder for skred/ras og flom. Se eksempler på dette i figur 3 og 4 nedenfor. Enkelte områder er også tatt ut i sin helhet der det ikke foreligger utbygningspotensiale eller at utviklingen i område har stått stille de siste ti årene.

Arealplanforslaget har totalt 129 LNF-spredtområder fordelt mellom spredt bolig-, fritid- eller næringsbebyggelse – eller med en kombinasjon av disse. Etter førstegangsbehandling ble arealene justert ned. Flexibilitet og valgmuligheter ved utbygging anses som ivaretatt i ny plan, selv om arealstørrelsen på spredtområder er mer enn halvert.

For hvert enkelt spredtområde er det angitt konkrete antall nye enheter og/eller tomter tillatt oppført, dette er synliggjort konkret i planbestemmelse. Totalt legger planen opp for inntil 360 nye enheter i spredtområdene, jevnt fordelt mellom bolig og fritidsbolig. Det tilstrebes at maksimal 10% av nye boliger bygges i LNF-spredt. I tillegg er det satt en hovedregel at det totale antall nybygg i spredtområdene begrenses til 25 nye enheter per år. Utbyggingsbehov i LNF-spredtområdene anses som dekket i 12 år fremover.

LNF- spredt Bolig, Fritid og Næring, (BFN).

Landbrukstun, og bebygde enkelttomter foreslås å endres fra ren LNF til LNF- spredt Bolig, Fritid og Næring, forkortet: BFN. Dette vil gi flexibilitet til å gjennomføre mindre endringer i spredte boligområder og gårdstun, som oppføring av garasje uthus, eller fradeling uten oppføring av nye enheter.

Figur 5: Viser et utsnitt fra gammel (venstre) til ny (høyre) plan der kun spredtformålet er filtrert ut (Formålet har endret farge ved revisjon). Spredt boligområde SB18 på Vestresand er redusert for å hensynta fulldyrka jord og strandsonen.

Næringsformål

I revisjon av arealplanen er behov for mer næringsareal gitt prioritet, det gjelder industri, handel, deponi, masseuttak og havbruk.

Det er i arealplanen jobbet aktivt for å kartlegge arealbehov for masseuttak og deponiarealer. I bestemmelsene er det også gitt økt fleksibilitet til oppstart av mindre næringsetableringer på egen boligeiendom, med gitte vilkår.

Råstoffutvinning

I kommuneplanens arealdel fra 2008 var det avsatt 10 områder for masseuttak, i tillegg kommer en regulert masseuttak ved Storeidøy/Leknes og Myklevik/Stamsund. For 4 av de til sammen 12 områdene har Direktoratet for mineralforvaltning innvilget driftskonsesjonen. Til sammen har de 4 godkjente uttakene en restkapasitet på ca. 600 000 m³.

To uttak som var i arealplanen fra 2008 er avsluttet (Lilleidet og Offersøy) og tilbakeføres til LNF-formål. Storeidøy og Myklevik er omdefinert til fremtidig næring da uttakene er i ferd med å avslutte. De 4 resterende områdene har en anslått kapasitet på ca. 900 000 m³. 2 av disse uttakene (Tussan og Tangstad) fikk pålegg om stans av Direktoratet for mineralforvaltning i 2017 pga manglende driftskonsesjon. Planlagt uttak ved Skulbrusjøen er ikke regulert og ikke tatt i bruk og uttaket ved Kartneset, som var sporadisk i drift i en årrekke er også uregulert og har ikke driftskonsesjon. Planen har ikke videreført de 2 områdene, Skulbrusjøen og Kartneset og tilbakefører områdene til LNF-formål.

I ny plan er det totalt 8 områder avsatt til råstoffutvinning. Disse arealene anses å dekke behovet for råstoffutvinning det neste tiåret basert på gjennomført kartlegging.

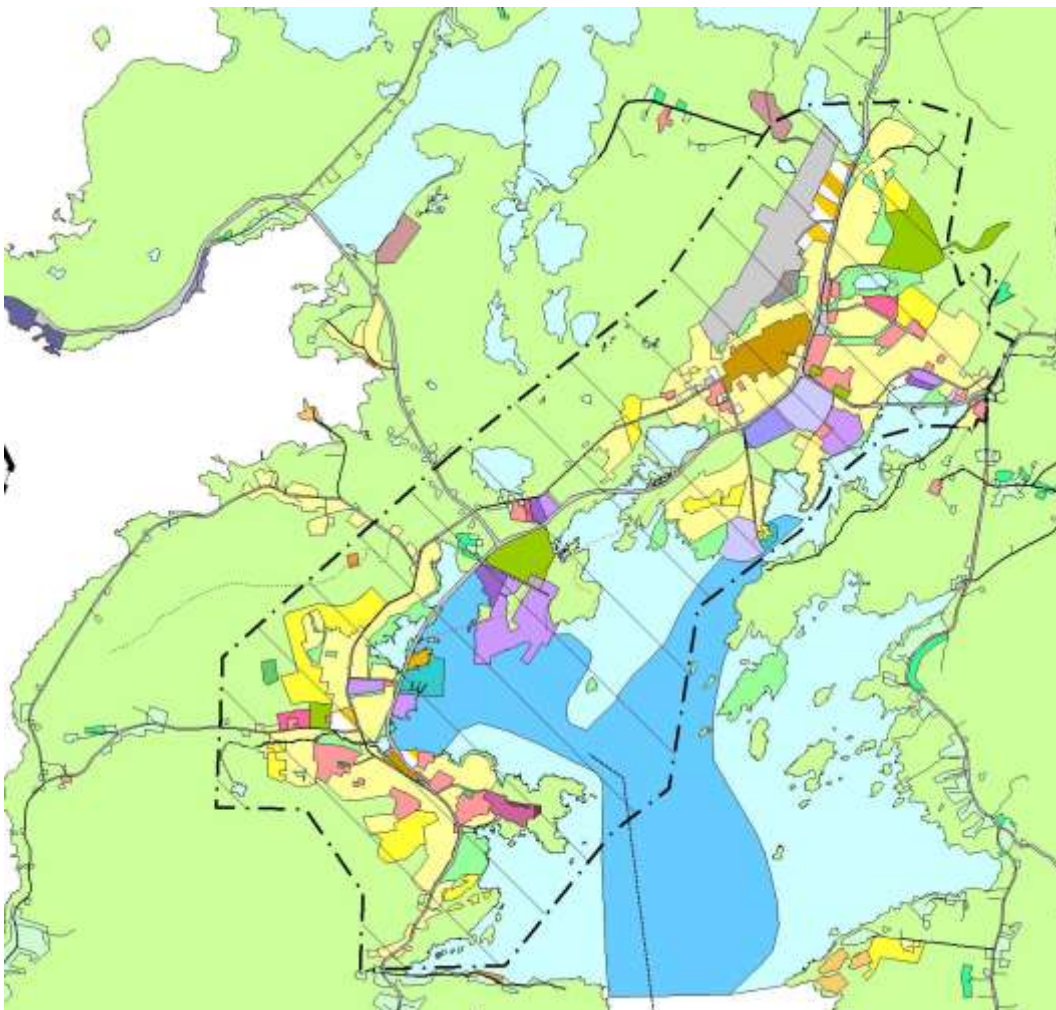
Fritids- og turistformål

Fritids- og turistformål er et nytt arealformål etter revisjon av plan- og bygningsloven i 2008. Formålet gjelder for kommersiell utnyttelse og utleie, og er i plankartet gitt en lilla farge, SOSIKODE 1170. Etter varsel om planoppstart mottok kommunen 33 innspill om arealbruksendring til kommersiell fritids- og turistbebyggelse.

Kombinert bebyggelse- og anlegg

I revidert arealplan er det gitt mer fleksibilitet ved å omdisponere enkelte områder til kombinerte formål hvor det er tillatt med forskjellig næringsaktivitet og bolig/fritidsbolig i forskjellige kombinasjoner. Dette er i hovedsak tatt inn i by og tettstedene.

2.3 Ny byggenese

Figur 6: Forslag på byggenese vist med stiplede linje [- - - - -]

Arealplanen foreslår å definere en ny bygrense som styrker regionsenteret Leknes, ved å inkludere viktige funksjoner som sykehus, havn, bolig- og næringsområder, natur, kultur- og friluftsområder med sosial og teknisk infrastruktur, for å se dem i en sammenhengende utvikling. Kommunen har i arealplanprosessen mottatt flere innspill som omhandler bydelstransformasjon, med tilrettelegging spesielt for bolig- og næringsutvikling på Leknes, Gravdal og Fygle. Fremtidige arealbehov og utviklingsområder vil løses i en byplan (områdeplan), med mål å se på vei- og gatebruksplan i sentrum, definere en sentrumsgrense for detaljhandel og plasskrevende handel, og for å vurdere aktuelle transformasjonsområder. Ny bygrense vil knytte sammen Leknes, Storeide, Gravdal, Fygle uten at stedene mister sine særpreg. Etter 1. og 2. gangsbehandling er alle forslag om endringer av arealbruk innenfor den fremtidige bygrensen tatt ut. Disse innspillene vil bli behandlet i forbindelse med byplan.

2.4 Hensynssoner

Hensynssoner ble introdusert i revisjon av plan- og bygningsloven i 2008. Hensynssoner angir hensyn og restriksjoner som har betydning for bruken av arealet. Hensikten med å skille ut hensynssoner på denne måten, er å vise hvilke viktige hensyn som må ivaretas innenfor sonen, uavhengig av hvilken arealbruk det planlegges for.

Det er tatt inn hensynssoner for landbruk, natur- og kulturmiljø, rasfare, landskapsrom og vannforsyning m.fl. i plankartet. Det er knyttet retningslinjer og bestemmelser til disse og ytterlige hensynssoner som fremgår av risiko- og sårbarhetsanalysen. Det er blant annet tatt inn en hensynssone for landbruk, hvor landbruksinteressene skal prioriteres, for å sikre jordvernet.

2.5 Byggegrense mot sjø

Det er tegnet inn byggegrense mot sjø i plankartet – en funksjonell strandsonen rundt hele Vestvågøy. Byggegrense i plankart gir muligheten til å hensynta lokale variasjoner i bruk av strandsonen. Dette gir mer fleksibilitet fremfor en generell begrensning på 50 meter fra sjø, og 30 meter fra vann- og vassdrag, slik det var i forrige plan.

Den funksjonelle strandsonen skal alltid å gå i nedkant av offentlige veier der de ligger i 100-meters-beltet og i nedkant av eksisterende næringsbebyggelse og gårdstun. Som regel defineres den funksjonelle strandsonen å gå i nedkant av eksisterende private veier, bolig- og fritidsbebyggelse og større kaier. Byggegrensen tar utgangspunkt i den funksjonelle strandsonen, men varierer fra område til område. Grensen kan bl.a. følge formålsgrensen, eller gå ut i sjø, der oppføring av naust og utlegging av flytebrygge tas høyde for. Ved eksisterende havner er byggegrensen lagt i ytterkant av moloene slik at den tradisjonelle byggeskikk og bruk av disse områdene kan videreføres. Byggegrensen er å anse som en «tiltaksgrense» der det som hovedregel ikke tillates tiltak jfr. pbl. utenfor byggegrensen. Se bestemmelser og plankart.

2.6 Bruk og vern av sjø og vassdrag

Vestvågøy kommune har 45 konkrete områder avsatt til akvakultur. Kun ni av områdene er i dag tatt i bruk. Samtlige havbruksarealer er gjennomgått og vurdert på nytt. Det er utarbeidet et nytt forslag, som ble sendt på en egen høring og offentlig ettersyn. I 2. gangsbehandling av arealplanen er havbruksarealene og landsiden føyd sammen. I planforslaget til 2.gangshøring er havbruksarealene foreslått redusert fra 45 til 18 akvakulturområder.

2.7 Innspill og innsigelse

Siden varsel om planoppstart av kommuneplanen er det registrert over 500 innspill og merknader. Det ble registrert 163 innspill til arealplanen i forbindelse med planoppstart, og 343 innspill etter 1. gang offentlig ettersyn og over 100 merknader og innspill gitt i forbindelse med 2. gangsbehandling.

Etter 1. førstegang offentlig ettersyn er det mottatt 120 innspill omhandler protest mot tilrettelegging til framtidig næringsformål i Skarskjen / Gjerstadneset. 18 merknader mot forslag om søknadsplikt på korttidsutleie på fritidsboliger (2.18 i bestemmelsene).

56 innspill fremmer forslag om arealbruksendringer. Arealplanen har mottatt tre innsigelser etter 2.gangsbehandling fra Nordland Fylkeskommune og Fylkesmannen i Nordland og Fiskeridirektoratet.

Øvrige innspill er vurdert og merknadsbehandlet, se vedlegg «*Merknadsbehandling*» og merknadsbehandling offentlige instanser.

Behandling av innspill

Mange av innspillene som ble gitt på folkemøtene ved planoppstart, og i andre møter med kommunen, må diskuteres eller løses utenfor arealplanen, enten i andre planer (for eksempel for trafiksikkerhet eller kulturminner) eller i prosjekter (for eksempel som samarbeid mellom velforening og kommunen om parkoppustning, grøntområder osv.).

Stedsspesifikke innspill som kom til arealplanen under folkemøtene arrangert i juni 2018, eller fra utekontoret er enten konsekvensutredet og merknadsbehandlet. Vurderingene av innspillet og resultat (om den er kommet inn som endring i arealplanen eller ei) står i dokumentet «*Konsekvensutredning (KU) og ROS*», som er et søkbart dokument.

Generelle innspill for et sted eller en bygd (for eksempel om boligutvikling) er samlet og vurdert i sammenheng med endringer gjort via spesifikke innspill. Vurderingene er beskrevet i vedlegget «*Medvirkningsrapport*» (Innstillingsrapport til rullering av kommuneplanens arealdel, vestvågøy kommune 2018-2019, Vedlegg 2. Vurdering av generelle folkemøteinnsspill (2018).

2.8 Konsekvensutredninger

Stedsspesifikke arealinnspill med endringsforslag er konsekvensutredet (KU) og er vurdert opp mot virkninger for miljø og samfunn, for eksempel endring fra landbruk til fritidsbebyggelse. Etter planoppstart ble det gjennomført 76 konsekvensutredninger (KU), 33 av innspillene omhandler ønske om arealbruksendring til fritids- og turistformål (kommersiell utleie og service). Etter 1. offentlig ettersyn er det behandlet

21 konsekvensutredninger. Etter 2.gangsoffentlig ettersyn er registrerte innspill med forslag om endret arealbruk ikke konsekvensutredet, kun merknadsbehandlet på bakgrunn av innsigelser fra Nordland Fylkeskommune, Fylkesmannen i Nordland. Det er gjennomført en redigert Konsekvensutredning for havbruksarealene (se vedlegg).

2.9 Risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS)

Alle arealbruksendringer er vurdert i en Risiko og sårbarhetsanalyse (ROS). Vurderingene er gjort sammen med konsekvensutredningene (se tre vedlegg konsekvensutredninger).

2.10 Arealformål

Etter revisjon av plan- og bygningsloven (2008) er arealformål, farge og kodesetting endret som produktspesifikasjonen viser under:

Formål	SOSI-kode	Eksisterende arealformål			Nytt arealformål				
		Fargekode			Fargekode				
		Hex	RGR	CMYK	Hex	RGR	CMYK		
1. Bebyggelse og anlegg	(1000)								
Bebyggelse og anlegg	1001		FFCC00	255-254-0	0-20-100-0		FFCC00	255-254-0	0-20-100-0
Boligbebyggelse	1110		FFFF99	255-255-153	0-0-40-0		FFFF99	255-255-153	0-0-40-0
Fritidsbebyggelse	1120		FFCC99	255-204-102	0-20-80-0		FFCC99	255-204-102	0-20-80-0
Sentrumformål	1130		CC9900	204-153-0	0-20-80-20		CC9900	204-153-0	0-20-80-20
Kjøpesenter	1140		CC99CC	204-153-204	0-20-0-20		9999FF	153-102-153	0-20-0-40
Foretninger	1150		CCCCFF	204-204-255	20-20-0-0		9999FF	153-153-255	40-40-0-0
Offentlig eller privat tjenesteyting	1160		FF9999	255-153-153	0-40-40-0		FF9999	255-102-153	0-40-40-0
Fritids- og turistformål	1170		9999CC	153-153-204	20-20-0-20		999999	102-102-153	20-20-0-40
Rådskolebygning	1200		CC9999	204-153-153	0-20-20-20		AC8888	172-101-101	0-27-27-33
Næringsbebyggelse	1300		CC99FF	204-153-255	20-40-0-0		9999CC	153-102-204	20-40-0-20
Industribebyggelse	1400		99CC99	153-254-0	20-0-80-20		999999	153-153-0	20-0-40-40
Andre typer nærings og/eller bebyggelse og anlegg	1500		FF9933	255-153-51	0-40-80-0		CC9900	204-153-0	0-40-80-20
Utøppholdsanlegg	1600		99CC99	102-204-153	40-0-20-20		339966	51-153-102	40-0-20-40
Grav og urnelund	1700		CC9999	204-102-153	0-40-20-20		999999	153-01-153	0-40-20-40
Kombinert bebyggelse og anleggformål	1800		FFCC00 FFFFFF	255-204-0 255-255-255	0-20-100-0 0-0-0-0		FFCC00 FFFFFF	255-204-0 255-255-255	0-20-100-0 0-0-0-0
2. Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur	(2000)								
Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur (arealer)	2001		CCCCCC	204-204-204	0-0-0-20		999999	153-153-153	0-0-0-40
Veg	2010								
Bane	2020		CC9966	204-153-102	0-20-40-20		999999	153-102-01	0-20-40-20
Lufthavn	2030		CCCCCC	204-204-204	0-0-0-20		999999	153-153-153	0-0-0-40
Havn	2040		99CCCC	153-204-204	20-0-0-20		669999	102-177-177	20-0-0-31
Molo	2044		339966	51-150-106	50-0-0-25		339999	51-140-140	25-0-0-45
Hovednett for sykkel	2050		FF9999	255-204-204	0-20-20-0		FF9999	255-153-153	0-40-40-0
Kollektivnett	2060		CC9966	204-153-102	0-20-40-20		999999	153-102-01	0-20-40-40
Kollektivstasjon	2070		CC9966	204-153-102	0-20-40-20		999999	153-102-01	0-20-40-40
Parkering	2080		999999	153-153-153	0-0-0-27		999999	153-120-120	0-0-0-50
Trase for teknisk infrastruktur	2100		FFCC99	255-204-153	0-20-40-0		FF9999	255-153-153	0-40-40-0
Kombinerte formål for samferdselsanlegg og/eller teknisk infrastrukturtraseer	2800		CCCCCC FFFFFF	204-204-204 255-255-255	0-0-0-20 0-0-0-0		999999 FFFFFF	153-153-153 255-255-255	0-0-0-40 0-0-0-0
3. Grønnstruktur	(3000)								
Bilgrønnstruktur	3002		99FFCC	153-255-204	0-0-0-20-0		99CC99	153-204-153	0-0-0-20-20
Naturrområde	3020		99FF99	153-255-153	40-0-40-0		99CC99	153-204-153	40-0-40-20
Turdrag	3050								
Frømløse	3040								
Park	3060								
Overvannstiltak	3100		339999	51-204-204	72-0-0-0		99CC99	153-204-204	50-12-0-0
Kombinerte grønnstrukturformål	3800		99FF99 FFFFFF	153-255-153 255-255-255	40-0-40-0 0-0-0-0		999999 FFFFFF	102-204-102 255-255-255	40-0-40-20 0-0-0-0

Figur 7: Produktspesifikasjon kommuneplan

3. Arealstrategier

Rullering av kommuneplanens arealdel ble vedtatt i planstrategien for perioden 2016-2019. Kommunestyret i Vestvågøy vedtok kommuneplanens samfunnsdel med arealstrategier (2017-2029) i 2017, og planprogrammet for kommuneplanens arealdel i juni 2018. Samfunnsdelen slår fast kommunens visjon og overordnede mål for kommunesamfunnets og kommuneorganisasjonens utvikling. Det betyr at kommunen skal jobbe for visjonen «*Midt i Lofoten har vi robuste unga, god livskvalitet for alle og alt kan være mulig! – Stolt Lofoting*».

Det er viktig å vise en god sammenheng mellom samfunnsdelen og arealdelen, slik at arealdisponeringene følger opp og er i samsvar med de prioriteringene som er gjort i samfunnsdelen. For å sikre dette, ble samfunnsdelen vedtatt med arealpolitiske strategier, som gir overordnede føringer for kommunens utvikling i et lengre perspektiv.

Arealstrategien skal først og fremst legges til grunn for revisjon av kommuneplanens arealdel, men også legge føringer for plan- og byggesaksbehandlingen i kommunen. Følgende strategier er vedtatt:

Vestvågøy kommune har næringsvekst og nyskaping

- Tilrettelegger for varierte nærings- og handelsarealer
- Ivaretar og utvikler fiskeri- og havbruksnæringen med fornybare marine ressurser
- Kombinerer arealformål for å omdisponere arealer til variert bruk
- Øker satsningen på økologiske produkter innenfor eksisterende og nye næringsområder
- Kartlegger de viktigste sammenhengende landbruksarealene. God matjord bevares, men jordvernet må balanseres mot storsamfunnets behov. Ved omdisponering og oppdeling er alternative lokaliseringer vurdert
- Delta aktivt for å sikre god infrastruktur, herunder utvikling av E10, Leknes lufthavn og havneutbygging

Vestvågøy kommune har livskraftige og attraktive bysentrum, tettsteder og bygdesamfunn

- Skaper gode bomiljø i hele Vestvågøy
- Utvikle Leknes som en grønnere by og et moderne regionsenter
- Definerer en grense for vekst i Leknes by, med en avgrensning mellom sentrum, byen og omkringliggende områder
- Tilrettelegger for boligfortetting i områder som har sykkel- og gangavstand til sentrum, skoler, barnehager og andre tjenestetilbud eller tilknytning til et godt kollektivtilbud
- Fokuserer på tiltak som kan redusere og håndtere naturfarer
- Legger til rette for godt og variert botilbud, boareal og diversitet av boligtyper

- Fokuserer på effektive parkeringsanlegg, også under bakken, med flerfunksjonelle parkeringsanlegg for bil og sykkel
- Jobber aktivt for å forbedre kollektivforbindelsene i hele regionen (fra Å til Svolvær) og innad i kommunen i områdene Leknes, Gravdal, Ballstad, Stamsund og Bøstad

Vestvågøy bevarer og utvikler rikt og variert natur- og kulturmiljø

- Ivaretar og utvikler Vestvågøys særegne natur- og kulturmiljø
- Forvalter mineralforekomster bærekraftig ved å redusere miljø- og samfunnsbelastningen og sikre ressurser og uttaksområder for framtidig behov. Eksisterende uttak prioriteres framfor å åpne nye områder
- Følger opp godkjent vannforvaltningsplan for Nordland
- Fremmer bærekraftig bruk og vern av naturmangfoldet til det beste for fremtidige generasjoner
- Sikrer et levedyktig landbruk som ivaretar Vestvågøys særegne kulturmiljø og -landskap
- Definerer nye og etablerte turist- og fritidsområder

Vestvågøy sikrer infrastruktur, effektiv ressursbruk og gode prosesser

- Bruker rekkefølgebestemmelser aktivt på alle nivå
- Arbeider aktivt med å se sosial og teknisk infrastruktur i sammenheng med utbygging
- Avsetter midlertidige bygge- og deleforbud der det ikke er tilstrekkelig kapasitet for vann- og avløp, skole og barnehage eller der det ikke kan oppnås gode løsninger for vei og transport
- Fremmer privat-offentlig samarbeid ved bruk av samarbeids- og Utbyggingsavtaler

4. Nasjonale og Regionale forventninger og retningslinjer

Kommunen skal i sin planlegging ivareta kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver. Fra statlig hold gir nasjonale forventninger, lover, forskrifter, rundskriv, retningslinjer og veiledninger føringer på kommunal planlegging (Se www.planlegging.no).

For å fremme en bærekraftig utvikling utarbeider regjeringen hvert fjerde år nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging. Forventningene samler mål, oppgaver og interesser som regjeringen forventer at kommunene legger særlig vekt på i planleggingen. De nasjonale forventningene fra juni 2015 har følgende hovedpunkt:

- Gode og effektive planprosesser gjennom enklere regelverk og bedre samarbeid; målrettet planlegging og økt bruk av IKT i planleggingen
- Bærekraftig areal- og samfunnsutvikling gjennom et klimavennlig og sikkert samfunn; aktiv forvaltning av natur- og kulturminneverdier; og fremtidsrettet næringsutvikling, innovasjon og kompetanse
- Attraktive og klimavennlige by- og tettstedsområder
- Samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging gjennom et fremtidsrettet og miljøvennlig transportsystem; levende by- og tettstedssentre; og helse og trivsel

Videre brukes statlige planretningslinjer og bestemmelser for å konkretisere nasjonale forventninger til planleggingen og markere nasjonal politikk på viktige planområder:

- Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging (2014)
- Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen (2011)
- Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging i kommunene (2009)
- Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen (1995)
- Rikspolitisk bestemmelse om kjøpesentre (2008)

Nordland Fylkeskommunes visjon er Mitt Nordland, min framtid. Fylkeskommunen er regional myndighet og utarbeider fylkesplan og regionale temaplaner som gir retning for kommunens planlegging. Fylkesplanens visjoner, mål og strategier er innen tre utvalgte målområder: regional planbestemmelse om etablering av kjøpesentre, jf. plan og bygnings-loven § 8-5 og arealpolitiske retningslinjer. De tre målområdene planen legger til grunn er Livskvalitet; Livskraftige lokalsamfunn og regioner; og Verdiskaping og kompetanse.

Arealbruken i kommunen må sees i sammenheng med Nordland fylkesplans mål for arealforvaltning, som er at den skal være bærekraftig og gi forutsigbare rammer for næringslivet og befolkningen. Forvaltningen skal skje på grunnlag av kunnskap og oppdaterte kommuneplaner.

Vestvågøy kommunes arealdisponering vil ta inn de arealpolitiske retningslinjene vedtatt i fylkesplanen. Retningslinjene sorterer under temaene:

- By- og tettstedsutvikling
- Naturressurser, kulturminner og landskap

Næringsutvikling

- Kystsonen
- Klima og klimatilpasning

Plan- og bygningslovens § 6-1 sier noe om nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging: «For å fremme en bærekraftig utvikling skal Kongen hvert fjerde år utarbeide et dokument med nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging. Dette skal følges opp i planleggingen etter denne lov og legges til grunn for statens deltaking».

Dette innebærer at de nasjonale forventningene skal legges til grunn for kommunestyrenes arbeid med kommunale planstrategier og planer, samtidig som de nasjonale forventningene også skal legges til grunn for statlige myndigheters medvirkning i planleggingen. De nasjonale forventningene samler mål, oppgaver og interesser som regjeringen forventer at kommunene legger særlig vekt på i planleggingen i årene som kommer.

4.1 Øvrig nasjonal regelverk:

- Plan- og bygningsloven (LOV-2008-06-27-71)

Plan og bygningsloven angir hvilke minimumskrav som stilles for planprosessen, såkalte prosesskrav. De mest sentrale kapitlene er *kapittel 4 generelle utredningskrav, kapittel 5 medvirkning og kapittel 11 kommuneplan*. Det er plan- og bygningsloven som pålegger kommunen å utarbeide en kommuneplan.

- Jordlova (LOV-1995-05-12-23)

Vedtatt av kommuneplan- og reguleringsplan tilsidesetter jordloven såfremt ikke annet blir vedtatt i planbestemmelsene jf. Jordloven § 2.

- Kulturminneloven (LOV-1978-06-09-50)

Alle tiltak skal vurderes i nærmeste plannivå av rette kulturvernmyndighet før tillatelse kan gis.

- Naturmangfoldloven (LOV-2009-06-19-100)

Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.

- Friluftslovens (LOV-1957-06-28-16)

Kommuneplanen skal underbygge friluftslovens formål:

Å verne friluftslivets naturgrunnlag og sikre allmenhetens rett til ferdsel, opphold mv. i naturen, slik at muligheten til å utøve friluftsliv som en helsefremmende, trivselsskapende og miljøvennlig fritidsaktivitet bevares og fremmes.

- Veglova (LOV-1963-06-21-23)
Kommuneplanen skal følge opp generelle krav til byggegrense, utforming av avkjørsler o.l. hjemlet i vegloven samt Statens vegvesen sine gjeldende håndbøker.
- Havne- og farvannsloven (LOV-2009-04-17-19)
Kapittel 4. tillatelse og krav til tiltak mv. er avklart gjennom arbeidet med kommuneplanen. Dette gjelder spesielt § 32. *samordning av myndighet.*

4.2 Øvrige nasjonale sektorlover og retningslinjer:

- Forskrift om konsekvensutredninger for planer etter plan- og bygningsloven (FOR-2017-06-21-854)
- Forskrift om kart, stedfestet informasjon, arealformål og kommunalt planregister (FOR-2009-06-26- 861)
- Veileder til kart og – planforskriften (2014)
- Samordnet bolig, areal- og transportplanlegging (2014)
- Differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen (2011)
- Statlige retningslinjer (SPR) for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning i kommunene (2018)
- Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen (1995)
- Rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag (1994)
- Lov om vassdrag og grunnvann (Vannressursloven) (LOV-2000-11-24-82)
- Naturmangfoldloven (LOV-2009-06-19-100)
- Mineralloven (LOV-2009-06-19-101)
- Jordlova (1995)
- Folkehelseloven (LOV-2011-06-24-29)
- Drikkevannsforskriften (FOR-2016-12-22-1868)

4.3 Regionale bestemmelser og retningslinjer

Regionale bestemmelser kommunen skal hensynta er Nordlands Fylkesplan 2013-2025. Arealbruken i kommunen må sees i sammenheng med Nordland fylkesplans mål for arealforvaltning, som er at den skal være *bærekraftig og gi forutsigbare rammer for næringslivet og befolkningen. Forvaltningen skal skje på grunnlag av kunnskap og oppdaterte kommuneplaner.*

Følgende lovbestemmelser, planer og retningslinjer gir viktige rammer for kommuneplanens arealdel:

- Regional plan for vannforvaltning i vannregion Nordland og Jan Mayen 2016-2021
- Regional plan – klimautfordringene i Nordland 2011-2020
- Regional transportplan Nordland 2018-2029
- Kilder til livskvalitet - Regional folkehelseplan 2018 – 2025
- Regional plan for by- og regionsenterpolitikk 2017 – 2025

- Landskapstyper i Nordland 2017

Kommuneplanens arealdel omfattes av forskrift av konsekvensutredninger § 6 a (rev juli 2017).

5. Plantema

Som beskrevet i kapittel 4 legger kommuneplanens samfunnsdel føringer for arealdelens satsningsområder. I samfunnsdelen ble det vedtatt arealstrategier, som ligger til grunn for arbeidet med arealdelen.

I rullering av kommuneplanens arealdel er derfor følgende fem hovedtema definert:

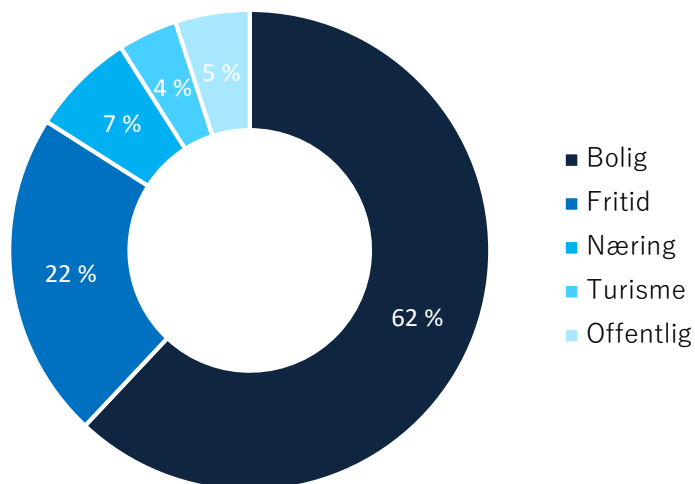
- Areal og utbyggingsbehov
- Næringsvekst og nyskaping
- By, tettsted og bygdeutvikling
- Natur og kulturmiljø
- Sosial og teknisk infrastruktur

5.1 Areal og utbyggingsbehov

Areal - og utbyggingsbehov omhandler hvordan arealbruk og disponeringen er fordelt i kommunen, hva bygger vi mest av, og hvor. Det er utarbeidet et arealregnskap som gir oversikt over den faktiske utviklingen i kommunen. Regnskapet gir kunnskap og konkret informasjon om utbyggingsmønster fra forrige rullering i 2008, om utvikling og utbygging, boligkapasitet, og framtidig utbyggingsbehov.

Figur 8: Diagram over nybygg de siste 10 årene

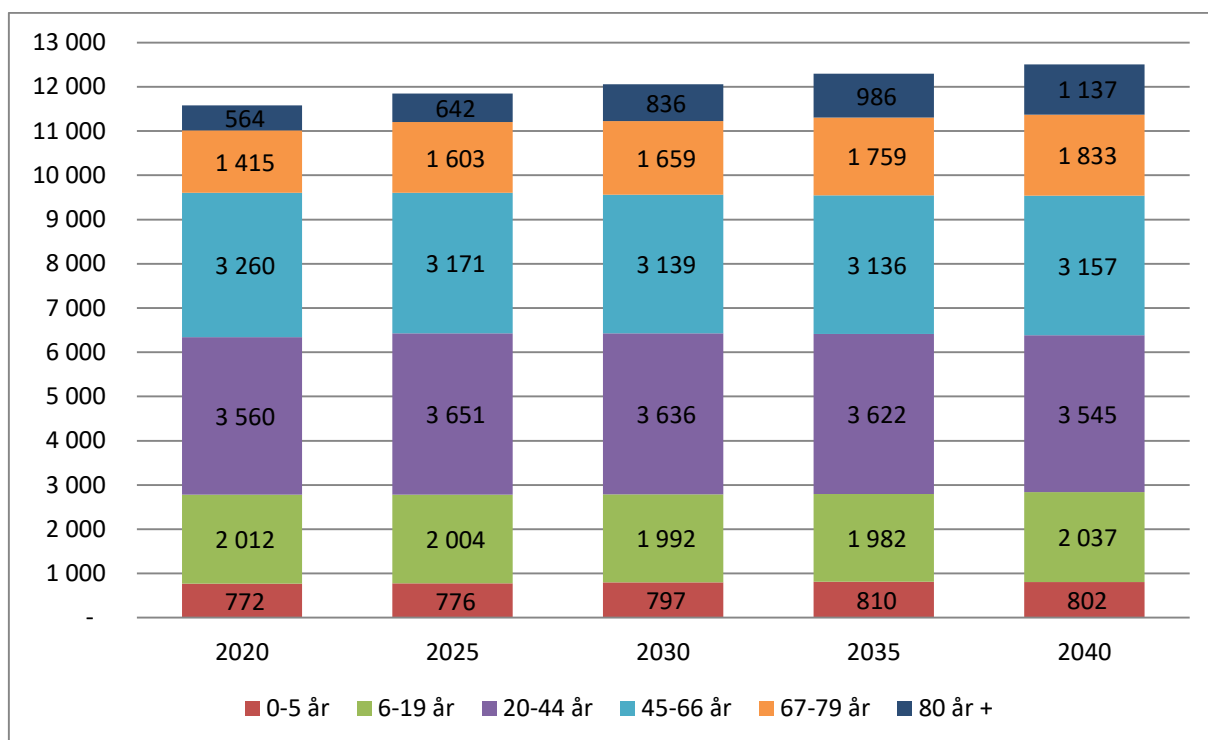

Diagrammet overfor viser den faktiske utbyggingen det siste tiåret. Data er hentet fra Kartverket Nordland, og viser at bolig og fritidsbolig utgjør den største andelen nybygg i denne perioden.

Boligområdene i kommunedelplanene for tettstedene har vært fordelt mellom *eksisterende* eller *fremtidig* formål – der fremtidige boligområder er gitt krav til regulering. I ny plan er alle boligområder gjennomgått og omfordelt etter samme prinsipp som kommunedelplanene. Ny plan vil dermed ikke kreve regulering ved fortetting i eksisterende boligområder.

Matrisen under viser oppføring av bygningstyper siste 11 år. Tabellen viser en manglende variasjon på boligtyper, der oppføring av eneboliger dominerer.

			2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1860 Vestvågøy	Enebolig	Boliger (bebodde og ubebodde)	4 370	4 388	4 403	4 313	4 395	4 412	4 450	4 481	4 505	4 528	4 556	4 576
	Tomannsbolig	Boliger (bebodde og ubebodde)	284	286	288	303	312	329	339	344	350	361	369	394
	Rekkehus, kjedehus og andre småhus	Boliger (bebodde og ubebodde)	361	371	375	380	390	396	397	428	431	465	492	515
	Boligblokk	Boliger (bebodde og ubebodde)	49	56	56	79	97	97	91	101	101	115	124	123
	Bygning for bofellesskap	Boliger (bebodde og ubebodde)	31	31	31	31	34	34	31	63	75	76	80	80
	Andre bygningstyper	Boliger (bebodde og ubebodde)	72	71	70	70	107	103	94	87	88	92	98	94

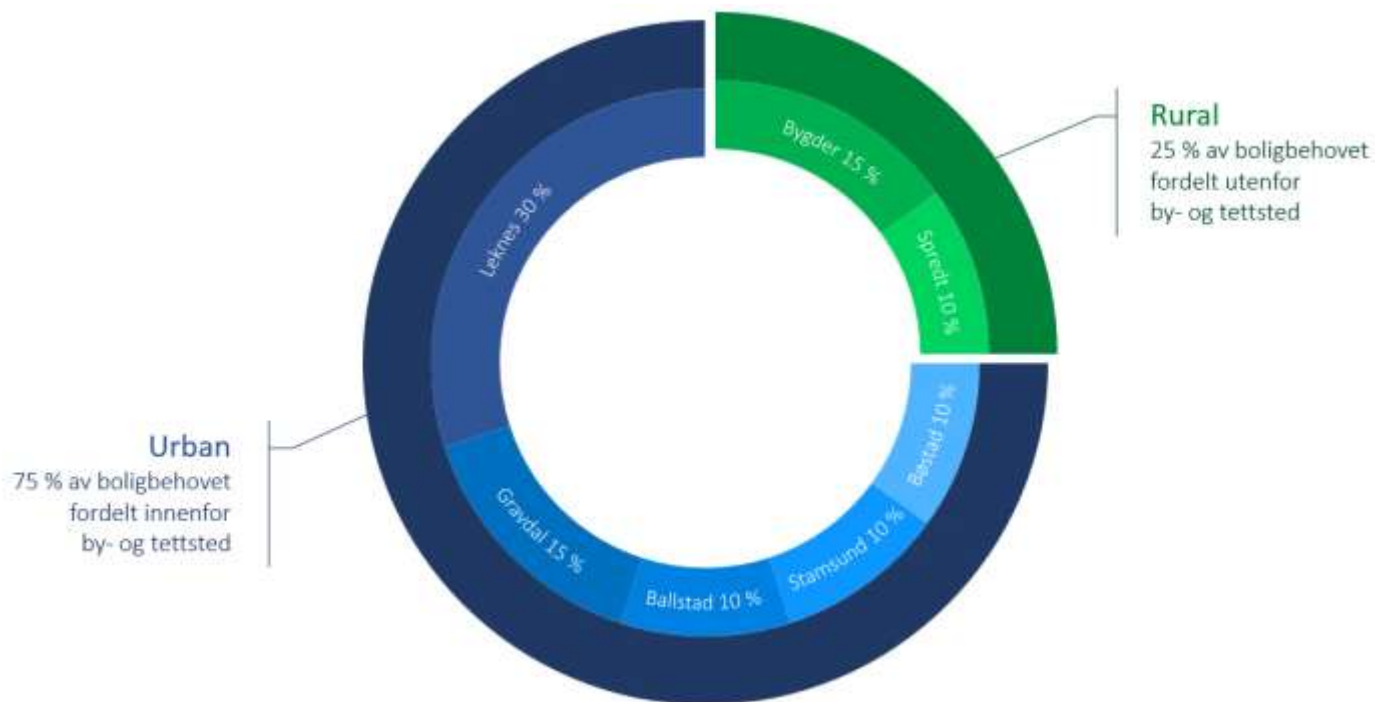
Figur 9: Boligpopulasjonen avgrenses vha. Matrikkelen og Folkeregisteret. Kjennemerkene som brukes er bygningstype, bygningsstatus, bruksenhetstype og hvorvidt det er registrert bosatte i bruksenhet eller bygning

5.2 Bolig- og befolkningsframskriving

Som nevnt overfor er gitt prognose for befolkningsutviklingen utarbeidet av SSB i 2018 (fig.1) viser i perioden 2019 – 2040, en utvikling fra 11 480 til 12 500, dette utgjør rundt 1 000 flere innbyggere. Dette er middelvei. Administrasjonen vurderer at 1 000 flere innbyggere er forsiktig, på bakgrunn av befolkningsutviklingen de siste 10 årene. Forholdstallet bør justeres til 1 500 innbyggere. Eksisterende og fremtidige boligområder i gjeldende planer har en stipulert boligreserve på ca 1400 nye boliger. I planforslaget som var til førstegangsbehandling var det lagt ut nye boligområder med en stipulert boligreserve på ca 300 nye boliger. Etter mottatt innsigelse har administrasjon justert og gjennomgått boligområdene på nytt, og redusert arealene med 11 prosent for å imøtekomme boligreserve og estimert befolkningsutvikling.

Boligreserven i ny planforslag er ikke endret i forhold til gjeldende planer. Under forutsetning at befolkningsveksten (50-70 innbyggere pr. år) og utbyggingstakt (ca 60 nye boenheter pr. år) fra de siste 10 årene fortsetter vil boligreservene kunne dekke behovet for nye boliger inntil 2040.

Det åpnes for bygging av nye boliger i «hele kommunen». Det tilstrebes en fordeling av nye boliger på 75% i «urbane» strøk og 25% i «rurale» omgivelser, se figur 10.

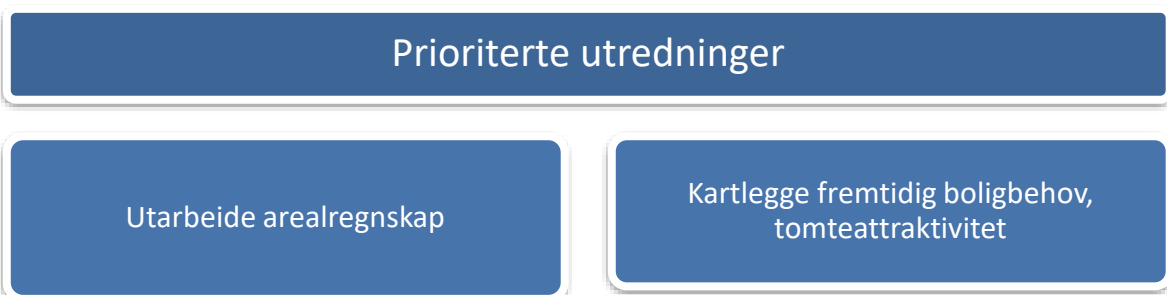

Figur 10: Fordeling av ønsket fremtidig boligutvikling mellom urbane og rurale områder

5.3 Arealregnskap

Arealregnskapet viser fordelingen av nåværende og framtidig arealbruk i kommunen. I planprogrammet ble det satt mål om å utarbeide et arealregnskap, som forteller om arealbruk og utbyggingsbehov i Vestvågøy kommune fremover.

Med et arealregnskapet kan vi ta kunnskapsbaserte valg for utviklingen videre, og vurdere fremtidig arealbehov for blant annet boligutbygging, landbruksvirksomhet, næringsaktivitet og friluftsliv.

Tabell 1 Arealregnskap viser hovedfordelingen av areal til ulike formål.

Formål	KPA2008 og KDP2016	KPA 2019	Herav fremtidig	Endring
Bebyggelse og anlegg		104	104	104
Bolig	7 480	6903	1 425	-577
Fritid	1 214	605	197	-609
Offentlig/privat tjenesteyting (tidli. også bygg m. særskilt allmenn int.)	629	654	76	25
Grav-urnelund	183	188	11	5
Idrettsanlegg	831	1 350	34	519
SUM LNF - spredt, alle underformål	12 478	4 893	925	-7 585
<i>LNF- Spredt bolig-fritid</i>	<i>9 166</i>	<i>1 714</i>	<i>47</i>	<i>-7 452</i>
<i>LNF- Spredt bolig</i>	<i>425</i>	<i>1 561</i>	<i>522</i>	<i>1 136</i>
<i>LNF - Spredt fritid</i>	<i>2 887</i>	<i>685</i>	<i>90</i>	<i>-2 202</i>
<i>LNF- Spredt Næring</i>		<i>6</i>	<i>6</i>	<i>6</i>
<i>LNF- Spredt bolig-fritid-næring</i>		<i>466</i>	<i>3</i>	<i>466</i>
<i>*Ikke medregnet SBFN 0</i>				
<i>LNF- Spredt bolig - næring</i>		<i>374</i>	<i>178</i>	<i>374</i>
<i>LNF- Spredt fritid næring</i>		<i>87</i>	<i>79</i>	<i>87</i>
Råstoffutvinning	549	609	62	60
Sentrumsformål	191	191	0	0
Forretning	264	262	62	-2
Næring (tidligere, erverv, industri, næring)	1 063	1152	155	89
Komb. bebyggelse/anlegg	283	590	189	307
Andre bebyggelse/anlegg(tidligere også avfall)	556	607	75	51
Fritid/turisme	33	514	233	481
LNF	334 965	380 656	0	45 691
Grønnstruktur+friområde+ naturområde	846	1 437	224	591
Teknisk infr. samferdsel		16	0	16
Veg	737	3 838	0	3 101
Parkering	45	59	9	14
Lufthavn	473	473	37	0
Havn	13	46	5	33
Småbåthavn	166	216	14	50

Etter revisjon av Plan- og bygningsloven i 2008 har det kommet nye arealformål og benevnelser, og derfor er noen av rutene tomme.

Arealregnskapet viser at arealbruken er stort sett uendret. Størst endring viser fritidsbebyggelse, hvor areal er redusert, med tilsvarende økning til fritids- og turistformål. Områdene med LNF-

formål hvor spredt bebyggelse (bolig og/eller fritid) er tillatt, er kraftig redusert ved å ta ut dyrket jord, markante terrengformasjoner, strandsone og flom- og rasutsatte områder. Samtidig åpnes det for etablering av spredt næringsbebyggelse i noen av disse områdene.

5.4 Dispensasjoner

Forrige revisjon av kommuneplanens arealdel var i 2008. Følgene av et utdatert planverk reflekteres i henvendelser fra grunneiere, utbyggere og entreprenører som har nye behov for bruk og utbygging. Dette har resultert i svært mange søknader om dispensasjon fra gjeldene arealplan.

En arealplan er en ferskvare og skal revideres hvert fjerde år. En oppdatert arealplan for hele kommunen vil imøtekomme kommunens mål om å redusere køen av dispensasjonssøknader, og gi grunneiere og utbyggere tydeligere avklaring og den forutsigbarheten de trenger.

Relevante dispensasjonssaker er i planprosessen behandlet på lik linje som mottatte innspill til plan. Sakene er gjennomgått og merknadsbehandlet. I de tilfeller der omsøkte tiltak får vesentlige endringer i arealbruk er disse også konsekvensutredet (se samlet KU-rapport lagt ved 1. gangsbehandling).

Tema som i hovedsak går igjen i søknader om dispensasjon, og som er sett på ved rullering av plan er:

Fradeling/etablering av bolig/fritidsbolig i landbruks-, natur- og friluftsområder

Fradeling/etablering av bolig/fritidsbolig i strandsonen

- Fradeling av tilleggsareal til eksisterende bolig/fritidseiendommer i LNF-områder
- Utlegging av flytebrygge
- Fradeling av eiendom til «uendret bruk» (Oppdeling av ubebygde eiendommer)

6. Klima og energi

6.1 Nasjonale miljømål

Gjennom internasjonal forpliktelse under Kyotoprotokollen skal Norge redusere sine klimagassutslipp med 30 prosent innen 2020 (sammenlignet med Norges utslipp i 1990). Norge har også forpliktet seg til minst 40 prosent utslippsreduksjon i 2030 (sammenlignet med Norges utslipp i 1990).

6.2 Statlige planretningslinjer

I forskriften *Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning* (FOR-2018-09-28-1469) fremgår følgende:

«Kommunene skal gjennom planlegging og øvrig myndighetsutøvelse stimulere til, og bidra til reduksjon av klimagassutslipp, samt økt miljøvennlig energiomlegging. Planleggingen skal også bidra til at samfunnet forberedes på og tilpasses klimaendringene. Klimatilpasning og utslippsreduksjoner må sees i sammenheng der det er relevant. Det er viktig å planlegge for løsninger som både reduserer utslippene og reduserer risiko og sårbarhet som følge av klimaendringer».

6.3 Kommunens rolle

I Norge har alle sektorer og forvaltningsnivåer et selvstendig ansvar for å redusere konsekvenser av dagens og framtidens utslipp innenfor eget ansvarsområde. Hensynet til klimaendringer skal tas i alle beslutninger og planleggingsprosesser på alle nivåer. Kommunene har en spesielt sentral rolle i arbeidet med klimatilpasning. Planlegging gjennom plan- og bygningsloven er et av kommunens viktigste verktøy.

6.4 Klima- og energigrep i arealplanen

Arealbrukskategoriene skog, våtmark og annen utmark er de markslagene som opptar klimagasser fra atmosfæren. De er dermed spesielt viktige å ivareta mht. utslipps-reduksjon. I tettstedene er det tatt inn nye grønnstruktur-områder, på arealer som anses mindre egnet til utbygging. Formålet er å bevare eksisterende vegetasjon som har flerfunksjoner som bl.a. opptak av klimagasser, støydemping, bedring av luftmiljø mm.

For spredtområdene er det også tatt inn bestemmelse om at bebyggelse ikke skal plasseres på skog med høy bonitet (produksjonsevne).

Arealregnskap over våtmarksareal

Våtmarksområder er både nasjonalt og lokalt under sterkt utbyggingspress. Kommunen har dermed ført et arealregnskap for denne arealbrukskategorien, se figur 12.

Arealplanen har ikke vært revidert på over ti år, og som konsekvens medfører dette en uforholdsmessig økning i utbyggingsformål avsatt på våtmarksareal (differansen fra plan 2008 til planforslag 1.g i fig. 12).

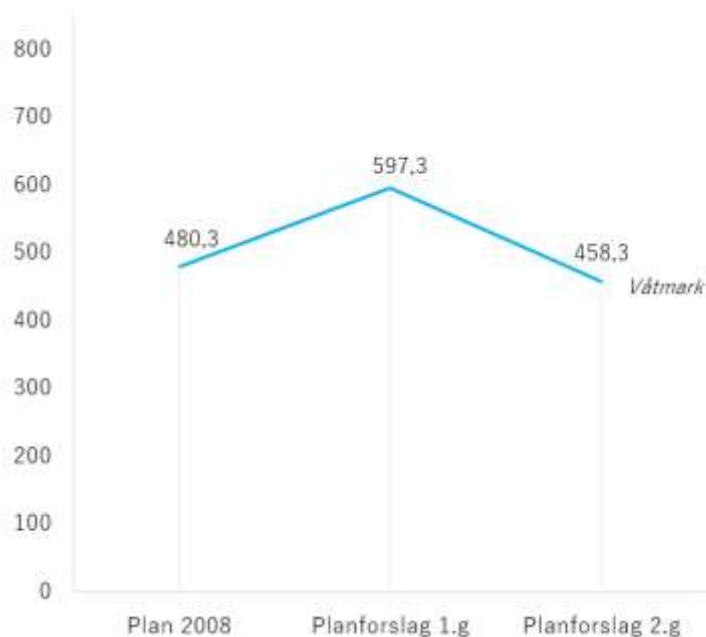
Dette forklares med at en høy andel av tidligere utbygging ikke har vært i tråd med det overordnede planverket, dvs. utvikling som ikke ligger inne i plan fra 2008, og som nå er oppdatert og tatt inn. I tillegg har en lagt ut fremtidige områder som vil dekke et utbyggingsbehov for minimum 12 år frem i tid. Ved 2.gangsbehandling av plan har det vært et særlig fokus på å redusere omdisponering av våtmarksareal basert på de klimagassutslippene det vil medføre.

Ved en full utnyttelse av utbyggingsformålene foreslått ved 1.gangs planforslag, vil omdisponering av 597,1 daa våtmark medføre et klimagassutslipp på ca. 1 732,6 tonn CO₂-ekvivalenter (effekt over ett år). Dette er tilsvarende en 3,7 prosent økning i kommunens totale klimagassutslipp. Endringene ved 2.gangs planforslag – en omdisponering av 458,3 daa våtmark, vil tilsvare et utslipp på ca. 1 329,4 tonn CO₂-ekvivalenter - en 2,9 prosent økning. Medregnet utslippsøkning for arealbrukskategorien dyrket mark på 0,42 prosent ved 2.gangs planforslag, har vi en dokumentert økning på totalt 3,3 prosent (viser til vedlagt klimagassregnskap for arealbrukskategoriene våtmark og dyrket mark).

Svært viktige våtmarkstyper og våtmarkssystemer, slik som Bollemyran (atlantisk høymyr) og IBA-områder (Important Bird and Biodiversity Area) er belyst og synliggjort med hensynssonen naturmiljø (H560) i plan.

Veitrafikk som utslippskilde

Veitrafikk er kommunens tredje største utslippskilde av klimagasser (jf. Miljødirektoratets statistikk om klimagasser i kommuner og fylker). I denne sammenheng er det i arealplanen definert en begrensning på utbygging av nye boligheter til inntil 25 prosent i rurale områder, og resterende innenfor by- og tettsted (viser til kap. 5.2 og figur 10).

Figur 11: Diagrammet viser våtmark angitt i dekar (daa), som er utlagt til utbyggingsformål, fra arealplan 2008 til siste planforslag til ny plan.

Tettheten av innbyggere er størst innenfor bygrensen. Det er også lagt opp til at hoveddelen av boligutvikling skal skje innenfor grensen (med 30 prosent på Leknes og 15 prosent Gravdal, se figur 10). Der det er aktuelt og se på tiltak for å øke attraktivitet for gående, syklende og kollektivreisende, blir videre reduksjon i bilbruk et sentralt tema i arbeidet med byplan.

Alle forslag om endret eller ny arealbruk er gitt en overordnet ROS-vurdering der klimatilpasning inngår. Videre stilles det krav om ytterlig ROS-kartlegging i bestemmelsene:

«Ved planlegging av nye områder for utbygging, fortetting eller transformasjon, skal det vurderes hvordan hensynet til et endret klima kan ivaretas. Det bør legges vekt på gode helhetlige løsninger og ivaretagelse av økosystemer og arealbruk med betydning for klimatilpasning, som også kan bidra til økt kvalitet i uteområder. Planer skal ta hensyn til behovet for åpne vannveier, overordnede blågrønne strukturer, og forsvarlig overvannshåndtering» (Ibid.).

I bestemmelsene er det blant annet tatt inn krav til kvaliteter og overvannshåndtering i uteareal som utbyggere må følge. En hovedregel er å holde vannveiene åpne med en byggegrense angitt i plankartet. Det er også stilt krav til miljøvennlige varmekilder til nye boliger, og krav om å ta i bruk miljøvennlige byggematerialer.

7. Næringsvekst og nyskaping

I kommuneplanens samfunnsdel 2017 – 2029 er det definert at Vestvågøy kommune skal være en aktiv utviklingsaktør, og det skal samarbeides med både lokale og eksterne partnere for å skape muligheter i hele kommunen. Lokalsamfunnets evne til å skape og sikre varige arbeidsplasser er en viktig verdi og egenskap for kommunen. Å videreutvikle eksisterende virksomheter og næringer er viktig, men det vil være sentralt å bidra til reiselivsutvikling og naturbaserte opplevelser. Arealplanen skal tilrettelegge for gode land- og havbruksareal til næringsareal, både til arealkrevende næring og til arbeidsplassintensive virksomheter.

Det er viktig at arealplanen tar inn behovet næringslivet har for å kunne utvikle seg. Gjennom media og møter i regi av Vestvågøy Næringsforum ble næringslivet oppfordret til å komme med innspill til behovet for næringsarealer.

Den politiske styringsgruppen fremmet nye næringsområder i forbindelse med førstegangs offentlig ettersyn. Forslag om å legge til rette for fremtidig næringsområde på Gjerstadneset/Skarskjyen utløste over 100 merknader og protester mot forslaget. I revidert planforslag er næringsområdet tatt ut og det er lagt inn som rent LNF-formål.

Etter førstegang offentlig ettersyn er det tatt inn nytt område for framtidig masseuttak på skaret, etter innspill i forbindelse med førstegang offentlig ettersyn.

Tabell 3: Arealoversikt over nye næringsarealer

Nye næringsområder	Areal i daa	Sum etter områder	Areal i daa
Vestresand	53	Nordborge	53
Storeidet	15		
Storeidøy	37 168	Leknes	52 193
Fygle	10		
Skifjordmarka	60	Stamsund	75
Langsundet, Stamsund	15		
Gjerstadneset-Skarsjyen	734	Ballstad-Gravdal	734
		SUM	180 1055

Prioriterte utredninger

Kartlegging og vurdering av kvaliteten på eksisterende og nye næringsarealer og næringsbebyggelse på land, inklusive fiskerihavner

Nyansere behov og utvikling av ulike typer næringer i kategoriene næring, handel, service og tjenester

Nyansere arealbehov og utvikling ved å skille detaljhandel og plasskrevende handel

Kartlegge kjerneområder for landbruk

Sikre ivaretagelse og gjenbruk av matjord i bestemmelsene

Utarbeide kystsoneplan med fokus på fiskeri og havbruksnæringen

Kartlegge masseuttak

I arealplanprosessen er det satt mål om å redegjøre for nærings sammensetningen, og kartlegge behovet for næringsarealer og sammensetting.

Masseuttak/mineraler

I kommuneplanens arealdel fra 2008 var det avsatt 10 områder for masseuttak, i tillegg kommer to regulerte masseuttak ved Storeidøy/Leknes og Myklevik/Stamsund. For 4 av de til sammen 12 områdene har Direktoratet for mineralforvaltning innvilget driftskonsesjonen. Til sammen har de 4 godkjente uttakene en restkapasitet på ca. 600 000 m³.

To uttak som var i arealplanen fra 2008 er avsluttet (Lilleidet og Offersøy) og tilbakeføres til LNF-formål. Storeidøy og Myklevik er omdefinert til fremtidig næring da uttakene er i ferd med å avslutte. De 4 resterende områdene har en anslått kapasitet på ca. 900 000 m³.

2 av disse uttakene (Tussan og Tangstad) fikk pålegg om stans av Direktoratet for mineralforvaltning i 2017 pga manglende driftskonsesjon. Planlagt uttak ved Skulbrusjøen er ikke regulert og ikke tatt i bruk og uttaket ved Kartneset, som var sporadisk i drift i en årrekke er også uregulert og har ikke driftskonsesjon. Planen har ikke videreført de 2 områdene Skulbrusjøen og Kartneset og tilbakefører områdene til LNF-formål. Tussan og Tangstad, med en anslått kapasitet på ca. 800 000 m³ til sammen, videreføres, siden entreprenørene har startet søknadsprosess for å få nødvendig konsesjon for videre uttak.

I følge resultatet av en spørreunde blant entreprenørene etter oppstart av planarbeidet er det årlige uttaksbehovet i kommunen på ca 90 000 m³. Samtidig forventer bransjen at uttaksbehov vil øke i de kommende årene, blant annet i påvente av eventuell storflyplass på Leknes, ny E10 og en rekke andre større prosjekter. Med dagens uttak vil de godkjente uttakene ha massereserver for de kommende 15 år. Siden både planarbeid og konsesjonsbehandling kan drøye ut i tid er det nødvendig å legge til rette for fremtidige uttak for å sikre tilstrekkelig tilgang til masser. Etter innspill fra bransjen er to nye uttak på Nedre Voll og Hag tatt inn. Disse ligger forholdsvis sentralt på øya og ble vurdert med middels negative konsekvenser og godt egnet som masseuttak. Det stilles krav til utarbeidelse av reguleringsplan for disse områdene og i det kommende reguleringsarbeidet vil omfang, konsekvenser og avbøtende tiltak blitt vurdert nærmere.

I ny plan er det totalt 8 områder avsatt til råstoffutvinning. Disse arealene anses å dekke behovet for råstoffutvinning det neste tiåret basert på gjennomført kartlegging.

Sjømat (fiskeri og havbruk)

Vestvågøy kommune er den nest største fiskerikommunen i Norge basert på antall fiskere og fiskefartøy.

Havbaserte næringer har vært, og vil i fremtiden være svært viktige for Vestvågøy. Havfiske og bearbeiding av fisk er de to største næringen på Vestvågøy målt etter omsetning.

Havbruksnæringen på Vestvågøy er i hovedsak lokalt eid, forvalter store ressurser og er viktige hjørnesteinsbedrifter i sine lokalmiljø.

Fiskeri

I 2017 var det registrert 283 fiskere, og 155 registrerte fiskefartøy i Vestvågøy.

I Vestvågøy skal fiskerinæringen være synlig som en moderne næring og kulturbærer. Det er politisk vedtatt å:

- Stimulerer til nyrekruttering i fiskerinæringen
- Bidrar til at fiskerihavnene utvikles i takt med fartøy, teknologi og forbedringer innenfor miljø

Bearbeiding og konservering av fisk og fiskevarer er på omsetningstoppen i Vestvågøy med omsetning på nærmere 2.9 milliarder fordelt på med 12 foretak med med 356 ansatte (19.07.18).

Tilgjengelige kaiarealer er en kritisk faktor for fiskeriet etter hvert som båtene blir større og krever større dybde og lengre kai plass. Dette fremkommer av samtaler med redere og fiskekjøpere. Det er ikke kommet inn skriftlige innspill til arealplanen om behov, men dette er kartlagt forbindelse med pågående områdeplan for Ballstad havn til utdyping, i regi av framtidig havneutdyping i regi av Kystverket Nordland.

Det finnes svært store næringsarealer og muligheter for dypvannskai på Tørnholmen i Stamsund. Å kunne utnytte disse krever at det bygges veiforbindelse. Det er behandlet innspill på muligheter for næringsutvikling i området.

Havbruk

I henhold til Akvakulturregisteret (03.06.19) er det gitt 14 tillatelser i Vestvågøy kommune. Disse fordeler seg på 6 virksomheter. En av konsesjonene er til forskning, en til visningskonsesjon, en er slaktermerd, en til blåskjell og resterende er kommersielle konsesjoner for laks og ørret.

I Kommuneplanens samfunnsdel er målsettingen at havbruk skal være en aktiv og trygg næring i Vestvågøy. Dette gjøres ved å:

- Legge til rette for havbruksproduksjon
- Legge til rette for en samordnet arealdisponering (kystsoner) tilpasset utviklingen i driftsmetoder
- Bidra til fellesløsninger mellom havbruk, havfiskeflåten, friluftsliv og utbyggingsområder
- Bidra til utviklingsarbeid knyttet til både sjø- og landbaserte anlegg.

I gjeldende arealplaner er det avsatt 45 havbruksområder. På bakgrunn av utviklingen i bransjen og innspill fra aktører er det gjennomført en revisjon av arealformål avsatt til akvakulturformål.

I dag krever akvakulturlokalteter ofte større areal enn det som er avsatt i gjeldende kommuneplan. Arealene skal inkludere områder til fortøyning samt areal som ligger dypere og mer eksponert til havs for å kunne ha en bærekraftig drift. På bakgrunn av det ovenstående fremmer arealplanen 18 havbruksarealer som er egnet videreført til havbruksvirksomhet. Havbruksarealene er ensrettet A områder, vist med rosa farge, etter ny SOSI standard.

Vestvågøys havområder har svært bølgeeksponerte kystområder, og forholdsvis små og grunne fjorder og sund med poller og terskler som i utgangspunktet er vanskelig å benytte til lakseproduksjon. Det er i dag ni akvakulturlokalteter i drift, alle for laks.

Etter offentlig ettersyn vurderes det å videreføre 18 av de 45 akvakulturområdene.

Formål	Endring	Eksisterende
A 40 Grænholmen	Ny lokalitet	
A 3		Videreføres fra 2008
A 8		Videreføres fra 2008
A 9		Videreføres fra 2008
A12	Mindre utvidelse	Videreføres fra 2008

A 14	Redusert	Videreføres fra 2008
A 15	Mindre utvidelse	Videreføres fra 2008
A 16	Mindre utvidelse	Videreføres fra 2008
A 17	Justeret plassering	Videreføres fra 2008
A 18	Redusert	Videreføres fra 2008
A 22	Justert	Videreføres fra 2008
A 23		Videreføres fra 2008
A 24	Utvidet	Videreføres fra 2008
A 25	reduert	Videreføres fra 2008
A 26	reduert	Videreføres fra 2008
A 27	reduert	Videreføres fra 2008
A 31		Videreføres fra 2008
A 39		Videreføres fra 2008

Vurderingen for videreføring av havbrukslokalitetene er basert på følgende kriterier:

- Vanddyp - Eksponering for vind, bølger og tungsjø
- Størrelse og arealbehov (muligheter for fortøyning/forhaling innenfor området)
- Driftserfaringer fra området (for de aktuelle arter/konsept) inkl. gjennomført miljøovervåking og registrering
- I begrenset omfang også etablert ekskluderende bruk i nærområdet (utslipp av kloakk, sigevann, etablert farled, lakseførende vassdrag)
- Fiske, redskap og gyteområder for fisk og fiskeri

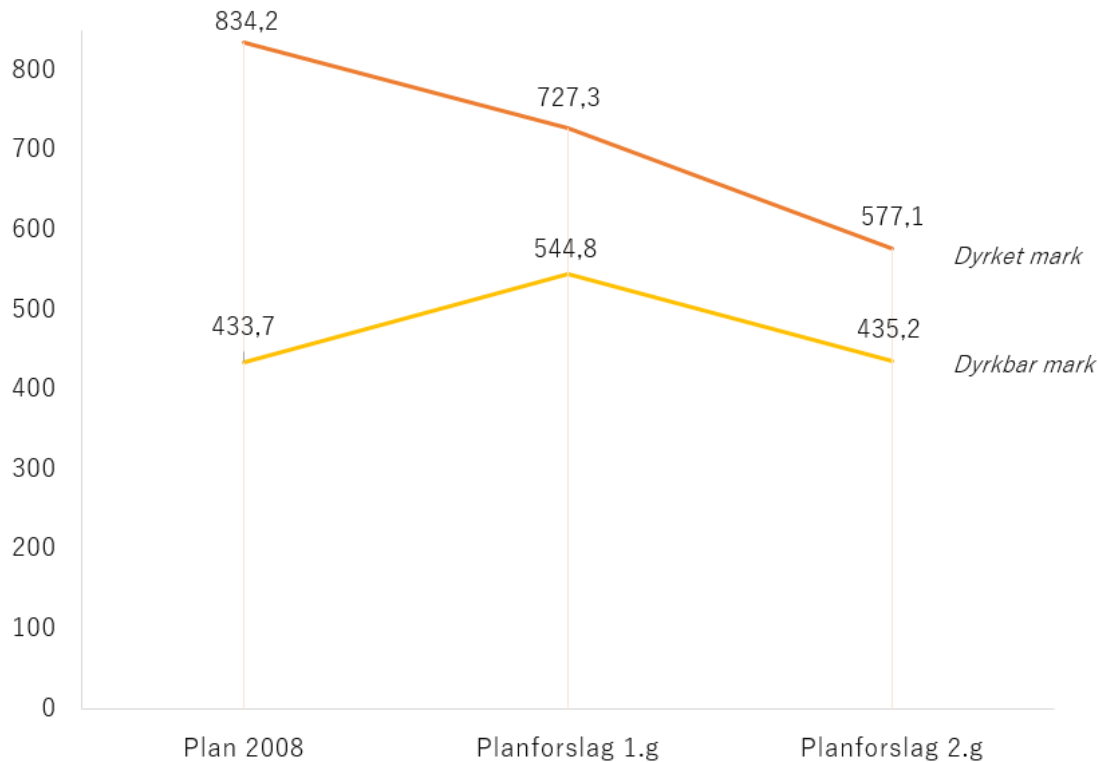
Bakgrunn for valg av lokaliteter som anbefales videreført er tatt inn fra kunnskapsgrunnlaget, og vurderinger av havbruksområdene i Vestvågøy, utarbeidet av Akvaplan Niva og Norconsult (vedlagt). Fire havbruksarealer er tatt ut etter varsel om innsigelse fra AVINOR gitt ved 1. gang offentlig ettersyn, samt øvrige er ytterligere redusert for å hensynta lokal sjøtrafikk og registrerte områder for bruk av passive og aktive redskaper merknader gitt av fiskeridirektoratet og Nordland Fylkes Fiskarlag (for ytterligere begrunnelse, se merknadsbehandling og oppdatert Konsekvensutredning_havbruk). Totalt er det lagt ut 18 akvakulturlokaliteter.

Landbruk

Vestvågøy kommune er Nordlands nest største landbrukskommune og fylkets største saukommune. I arealplanen er kartlagte kjerneområder for landbruk, sone 1 og 2, tatt inn i plankartet og gitt hensynssone der landbruk skal prioriteres. Dette er for å ivareta «indrefiletten» av landbruksjord, med god jordkvalitet og aktive gårdsbruk.

I fylkesmannens dokument «*Strategisk plan for jordvern i Nordland*» (2016 – 2020) er målet at tap av dyrka jord (fylldyrket jord, overflatedyrket jord og innmarksbeite) skal være under 200 daa pr. år for hele fylket – det samme gjelder for dyrkbar jord. Ett av flere fokusområder for

planrevisjonen er dermed å begrense omdisponeringa av landbruksjord. Figur 12 nedenfor viser utviklingen av landbruksarealer avsatt til utbyggingsformål fra tidligere plan (2008) til 2.gangsbehandling. Regnskapet kan ses i vedlagt klimagassregnskap for arealbrukskategoriene våtmark og dyrket mark.

Figur 12: Diagrammet viser antall dekar dyrkbar og dyrket jord foreslått omdisponert til utbyggingsformål fra plan 2008 til 2.gangs planforslag.

Tallene for foreslått omdisponering av landbruksareal er høyere enn begrensningene gitt i plan for jordvern – men her må man ta med seg at planen ikke har vært revidert på 11 år, i tillegg til at planen dekker et utviklingsbehov for minimum 12 år frem i tid. Tallene er slik sett godt balansert mellom hensynet til utviklingsbehov og jordvern.

Bynært landbruksareal på Leknes vil bli vurdert inn i kommende byplan.

Punkt 2.23 i arealbestemmelsene sier at alle tiltak som berører landbruksareal og/eller landbrukseiendommer må behandles etter jordloven, med mindre tiltaket er i tråd med en godkjent reguleringsplan og at matjord skal sikres for fremtidig jordbruksproduksjon.

Handel

Vestvågøy har en stor handelsnæring og nesten halvparten (48,5 prosent) av all detaljvarehandel i Lofoten skjer i Vestvågøy kommune (Norconsult 07.11.18). I forbindelse med igangsetting av reguleringsplan for den sørvestlige delen av Leknessletta (Lofoten Handelpark Sørvest, et område på 84 daa) med innsigelse fra Nordland fylkeskommune, ble det utarbeidet en samfunns- og handelsanalyse for Leknes av Norconsult på vegne av Leknessletta AS. Rapporten anslår at

behovet for nytt handelsareal på Leknes vil ligge i størrelsesorden 25.000 – 30.000 m2 bruksareal fram mot 2030. Parkeringsareal, veiareal mv. i tilknytning til handelsarealet kommer i tillegg.

Kommuneplanens arealdel har ikke lagt ut nye områder til handel. For tettstedene er det vurdert at det ikke er behov for ytterlig areal til detaljhandel eller plasskrevende handel; med formålene forretninger, næringsbebyggelse, kjøpesenter.

Reiseliv – Fritid og turisme

Arealformålet Fritids- og turistformål er et nytt formål etter siste revisjon av i plan- og bygningsloven (2008). Formålet gjelder all kommersiell utleie. Den store tilstrømningen av turister til Lofoten og økt fokus på profesjonalisering av reiselivsnæringen gjenspeiles i innspillene med ønske om etablering av kommersiell fritid og turist-boliger eller anlegg. Ny arealplanen vil gi en tydeligere arealbruk og avsette areal til ensrettet bruk til turist- og servicenæringer.

I næringsplanen vil det gjennomføres en kartlegging av alle kommersielle reiselivsaktører i kommunen for å avdekke tilbud og behov. Privat korttidsutleie (ofte referert til som Airbnb) må fra kommunens side følges opp etter gjeldende lover og regelverk.

Korttidsutleie

Arealplanen har hatt som mål å få en avklaring for hva som inngår i korttidsutleie av boliger og fritidsboliger. I planforslaget var det foreslått krav om at korttidsutleie av private hus og hytter på mer enn 60 dager i krever søknad om bruksendring.

Boligbebyggelse skal brukes som helårsbolig og være tilgjengelig på det lokale boligmarkedet. Fritidsboliger er i utgangspunkt ikke beregnet for helårsbruk. Etter vedtak skal korttidsutleie utredes i en egen sak om positive og negative konsekvenser, og behandles politisk, med mål å få felles regler for Lofoten.

~~Korttidsutleie, dvs. utleie for perioder kortere enn 30 sammenhengende dager, av boliger og fritidsboliger (f.eks. via Airbnb eller tilsvarende plattformer) trenger tillatelse fra kommunen; dersom korttidsutleie overskrider 60 dager per kalenderår. Det kreves søknad om bruksendring og evt. dispensasjon, dersom tiltaket er i strid med gjeldende arealformål. Enkeltrom i utleiers bolig kan leies ut uten begrensing.~~

~~Formålet med bestemmelsen om korttidsutleie er at den skal gjelde for all korttidsutleie av egen bolig, bolig nummer to og fritidsboliger. Med korttidsutleie menes leieforhold på under 30 dager, jf. Skatteetatens definisjon om korttidsutleie. Det finnes ingen nasjonale regler, men i henhold til brev fra departementet til Vågan kommune, gitt vedrørende håndheving av korttidsutleie av boenheter, er det opp til kommunene å håndheve dette. Det inkluderer å sette antall dager i planens bestemmelser for når søknadsplikten gjelder.~~

Er korttidsutleie på mer enn totalt 60 dager i året må søkes kommunen om bruksendring, for å få kontroll på overnatting, sikkerhet, brann og vann, boligkapasitet, gjestesengkapasitet, hybelutleie til elever osv. Hovedmålet er å unngå helårs turistvirksomhet og kommersiell korttidsutleie i

~~boligområder og hyttefelt. Denne aktiviteten egner seg best til områder i kommuneplanen avsatt til arealformålet fritid og turisme.~~

Kombinerte formål

I arealplan er fleksibiliteten økt ved å omdisponere enkelte nærings-, forretnings- og boligarealer til kombinerte formål med både næring og bolig. Dette er i hovedsak tatt inn i by - og tettstedene. Det fremgår av bestemmelsenes punkt 3.12 hvilken bruk som tillates i de enkelte områdene.

I bestemmelsene åpnes det for at etablering av mindre næringsaktivitet tillates i eksisterende boligområder, på vilkår om at virksomheten ikke gir sjenanse til naboer og at hensyn til støy, lukt og trafiksikkerhet ivaretas.

8. By-, tettsted- og bygdeutvikling

Arealdelen skal legge premisser for utviklingen av byen, tettstedene og bygdene. Den har som mål å imøtekomme byens og tettsteders utfordringer knyttet til spredt bygging, mangelfull grøntstruktur og nærturområder, samt få sosiale møtesteder slik som offentlige rom (parker, plasser, torg mv), slik kommuneplanens samfunnsdel peker på.

Det er mangel på tilgjengelighet av boliger på riktig sted og av riktig type. Det er også for dårlige kår for ferdsel til fots og på sykkel, og en kaotisk parkeringssituasjon. Noen bygdesamfunn mangler offentlige og/eller private tjenestetilbud.

Vestvågøy kommune har ingen boligsosial handlingsplan. Under folkemøtene kom det innspill på behov for mer variert botilbud for eldre og unge, og sosiale boliger. I arealdelen kan vi delvis imøtekomme dette behovet i planens bestemmelser om muligheten til forkjøpsrett. Kommunen har derfor gitt mulighet til forkjøpsrett eller tildelingsrett av boliger. I bestemmelsene (2.5) forslås det følgende:

Forkjøpsrett

Vestvågøy kommune skal ha opsjon (forkjøpsrett) på kjøp av et antall boenheter i nye boligprosjekter, dette er sikret i planbestemmelsene. Avklaringer om mulig forkjøp og omfang av dette skal diskuteres og avklares i hvert konkret prosjekt i oppstartsmøte for ny reguleringsplan og/eller ved forhandlinger om utbyggingsavtale. Eventuell avtale mellom kommunen og utbygger må være inngått før det gis rammetillatelse.

Figur 8: Forslag på bygrense vist med stiplet linje [ ]   -.-.-.-.-.-.-.-

Arealdelen har mottatt flere innspill som omhandler bydelstransformasjon, med tilrettelegging til bolig, friluftsliv og næringsutvikling langs Buksnesfjorden fra Leknes og Fygle til Gravidal. Kommuneplanen, som en overordnet plan kan vanskelig detaljere eller avklare ny utvikling rundt

I forrige kommuneplan gjaldt hovedregel med bygge- og deleforbudet i 100-metersbeltet. Dette har gitt unødvendig høye dispensasjonssøknader til naust og flytebrygger. Funksjonell strandsoner, som er gitt en konkret byggegrensning innenfor 100 meter mot sjø, sikres derfor i arealdelen, jf. byggegrensningen mot sjø som ble gitt i kommunedelplanene fra 2016 og som videreføres i arealdelen.

Den funksjonelle strandsonen skal gi en mer fleksibel bruk i strandsonen. Den er avgrenset på bakgrunn av eksisterende og planlagt bebyggelse med tilhørende anlegg, veier, naust og flytebrygger. I havneområdene og andre områder hvor strandsonen tradisjonelt var i bruk for beboelse og næringsaktivitet, er byggegrensning mot sjø lagt i moloarmene eller i sjøen. Målet med dette er å muliggjøre en videreføring av tradisjonell byggeskikk og aktiv bruk av strandsonen.

I LNF-områdene hvor spredt bebyggelse er tillatt er byggegrensningen mot sjø som regel lagt i formålsgransen av det potensielle utbyggingsområdet. På enkelte, egnete plasser er byggegrensningen trukket ned til vannlinja eller ut i sjøen for å muliggjøre etablering av naust, båtstø, mindre flytebrygger o.l. i tilknytning til utbyggingsområdene, uten at strandsonen kan bli bygd ned med hytter og boliger.

8.2 Regionsenteret Leknes

Prioriterte utredninger

Definere sentrum og byggen (Byplan utsettes)

Utredde potensiale for fortetting og byggehøyder i by og sentrum

Utredde potensiale for funksjonsblanding i arealbruken for å gi fleksibilitet og aktivitet i eksisterende bygningsmasse

Identifisere kulturbærere og stedsidentitet i byen Leknes

Kartlegge barne og ungdomstråkk

Regionsentret Leknes er i arealdelen definert med ny byggen som omfatter sentrum og omland. Dette betyr at areal innenfor framtidig byggen ikke gjennomgås eller endres i revisjonen av arealdelen, men i detalj planlegges i kommende byplan. Det er mottatt flere innspill på arealer innen byggen. På bakgrunn av innsigelsen fra Nordland Fylkeskommune, er alle endringsforslag innenfor byggen, tatt ut og vil vurderes nærmere i byplanen.

I planprogrammet var et utredningsmål å identifisere kulturbærere og stedsidentitet for regionsentret Leknes. Hva og for hvem er Leknes som by tilrettelagt for? Hvordan skal Leknes som regionsenter møte fremtiden? Leknes er en ung by, kun 16 år, med voksesmerter, ukoordinert, men med mye energi og initiativ. Dette er kvaliteter vi må ta vare på og støtte opp og veilede i den videre byutviklingen av Leknes og omland i kommende byplan.

På bakgrunn av mengden arealinnspill i Leknes og Gravdalområdet, med forslag om områdetransformasjon rundt Buksnesfjorden, utløser dette ytterlig behov for avklaringer hvor den fremtidige grensen til handelsarealer skal gå, og gatebruksplan for sentrum. Utredningsbehovet bør derfor samlet løses i en områdeplan som har en høyere detaljeringsgrad.

Det ble satt mål i arealdelen å gjennomføre kartlegging av barne- og ungdomstråkk, noe det ikke ble kapasitet til. Møter med elevrådene på alle skolene og folkemøter med inntegning av nærturruter blant barn som hos voksne ga til gjengjeld god informasjon om barn og ungdoms bevegelsesmønstre. Etter innspill fra Fylkesmannen og Fylkeskommunen til planprogrammet fremmer planen en ny og utvidet byggenese som omfatter det tradisjonelle sentrum, med omland og tettsteder.

Dette vurderer vi vil løse utfordringer:

- Hindre nedbygging av landbruksareal
- Gi tydeligere føringer på hvor man tillater høy og tett utnyttelse, med blandede funksjoner
- Definere sentrum av Leknes med innhold, og med en gatebruksplan som rydder i parkering og uteområder, byggeområder, utnyttelsesgrad og blanding av funksjoner
- Utrede muligheten for områdetransformasjon i utvikling av Gravdal, Fygle og på arealer som grenser til Buksnesfjorden
- Gi mulighet til å forsterke natur- og kulturhistoriske kvaliteter i Leknes og omland
- Gi tydelige retningslinjer og bestemmelser for arkitektur og formgivning

8.3 Tettstedene

Prioriterte utredninger

Innlemme kommunedel planene (2016) for Stamsund, Gravdal, Bøstad og Ballstad i kommuneplanens arealdel (oppheve kommunedel planene)

Utarbeide fortetningsstrategi for tettstedene

Utrede potensialet for funksjonsblanding i arealbruken for å gi fleksibilitet og aktivitet i eksisterende bygningsmasse

Vurdere kombinert arealbruk med byggeområder og landbruk (LNF spredt)

Definere funksjonell strandsone

Kartlegge barne og ungdomstråkk

Ta inn hensynssone som sikrer fremtidig gang- og sykkelveg mellom Leknes og Gravdal

Tettstedene i Vestvågøy kommune har sterk identitet og mange viktige offentlige og private tjenestetilbud slik som skole, barnehage, vann og avløp.

Tettstedene med Leknes ble revidert i kommunedelplanene (2016), og er foreslått innlemmet i kommuneplanens arealdel. Fordelen med en plan som inkluderer tettstedene er å få en oppdatert plan, mulighet til å få innspill om arealbruksendringer i tettstedene, og å gjennomføre nødvendige rettinger.

Etter innspill og konsekvensutredninger er det i tettstedene og bygdene lagt ut nye byggeområder til bolig og spredt bebyggelse (LNF-spredd bolig). I bestemmelsene er tettstedene gitt større fleksibilitet for økt funksjonsblanding i eksisterende bygningsmasse med bolig- og forretningsarealer. Dette er synliggjort i arealplanen med funksjonsblanding i kombinert formål: bolig/næring.

I bestemmelsene åpnes det for at etablering av mindre næringsaktivitet tillates i eksisterende boligområder, med vilkår om at virksomheten ikke gir sjenanse til naboer og at hensyn til støy, lukt og trafiksikkerhet ivaretas.

Det ble i planprogrammet satt mål om å utarbeide en fortettingsstrategi for tettstedene. Den er forskjøvet til neste rullering, da summen nye boligområder i hovedsak holder seg til byggeområdene angitt i kommunedelplanene. Nye byggeområder for bolig er vurderes å ikke utfordre landbrukshensynet, og har tilknytning til teknisk og sosial infrastruktur.

Tabell 4: Arealoversikt over nye boligområder - kan forekomme mindre avvik på oppgitt dekar etter innsigelse, sluttbehandlingen med justeringer

Nye boligområder.

Enkeltområder	areal i daa	Sum etter områder	areal i daa
Vestresand	28	Nordborge	28
Eltoft	14	Steinfjorden/Unstad	20
Unstad	6		
Farstad	28	Oppdøl	81
Oppdøl	53		
Himmelstein	140	Leknes	0 223
Fygleheia	14		
Fygleåsen	8		
Sjøveien	12		
Hagebyen	26		
Rønsvollmyra	15		
Dønnvoll	8		
Stormyra	4	Ramsvik	0 4

Hellemyr, Stamsund	18 93	Stamsund	18 95
Hella	2		
		SUM	451 147

I by og tettsteder er turruter og nærturer kartlagt. Disse er tatt inn i arealplankartet for å hindre nedbygging i pressområder. Disse må forvaltes og tilrettelegges videre i fremtidig turruteplan.

8.4 Bygdene

Prioriterte utredninger

Kartlegge kjerneområder av landbruk

Sikre en aktiv beitenæring i utmark for å ivareta Vestvågøy sitt unike kulturlandskap

Utrede å øke fleksibiliteten til bygging ved å ta ut «LNF-Spredt», og ta inn byggeområder

Vurdere å omdisponere arealer i bygdene avsatt til formålet Landbruk, Natur og Friluftsliv (reindrift) (LNF) og LNF spredt til andre formål

Utrede å ta ut krav om i reguleringsplanprosess bygdene, til å bygge rett fra kommuneplanen

Bygdene i Vestvågøy er avgrenset ut i fra landbruksaktivitet, natur, kulturmiljø og definerte landskapsrom. Det er utmarka og bygdene med spredt bebyggelse som tiltrekker besøkende til kommunen.

Det er kommet mange innspill med ønske om arealbruksendring fra landbruk til næring, turisme og utleie. I konsekvensvurderingene er landbrukshensynet og strandsonen med bygdemiljøet særlig vektlagt. Kombinasjon av utstrakt fritid/turisme i et bomiljø må balanseres opp mot kapasitet, omfang og lokalisering av eksisterende landbruksdrift.

LNF – spredt

Bygdene er i hovedsak avsatt til arealformålet natur, landbruk og friluftsliv (LNF). Ønsket om å bygge bolig utenfor by- og tettsteder er attraktivt. Det vurderes at kommuneplanen må imøtekomme dette behovet og sikre levende bygder, som er et vedtatt mål i kommuneplanens samfunnsdel. Det åpnes for utvikling i bygdene under formålet LNF- spredt, med underkategorier bolig, fritid eller næring, eller i kombinasjon.

I forrige arealplan var formålet LNF-spredt gitt en stor avgrensing og inkluderte utmark og dyrket mark, med angitt antall enheter og i noen tilfeller krav om utarbeidelse av reguleringsplan. I ny arealdel er alle LNF- spredt kategoriene gjennomgått og revidert, og redusert ved å ta ut dyrket

jord, markante terrengformasjoner og flom- og skredutsatte områder. Formålsgrensen og byggegrensen er sammenfallende. Det er også gitt en tydeligere byggegrense mot sjø.

Innspill om forenkling og økt fleksibilitet for bygging og utvikling i bygdene er i kommuneplanen imøtekommet på følgende måter:

- Det er definert tydelige LNF- spredt boligbygging og LNF – spredt næring/ fritid, hvor det tillates utbygging angitt for hvert spredtområde, samt angitt i planbestemmelsene
- Kjerneområdene for landbruk, 1 og 2 er vist med hensynssoner, hvor landbrukshensynet skal prioriteres. Dersom areal ikke er avsatt til LNF- spredt bolig/ næring/ fritid hver for seg eller i kombinasjon, tillates ikke bygging.

9. Natur- og kulturmiljø

Prioriterte utredninger

Utarbeide en lokal friluftsforskrift

Identifisere kjente natur- og kulturmiljø

Identifisere viktige vannområder og vurdere restreksjoner på vannkilder

Utarbeide turruteplanen og kopling til statlig sikrede areal og stier/veier med adkomst til utfartsårer

Kartlegge og identifisere lokale grønnstruktur i tettstedene, som nærlekeplasser og friluftsområder

Utarbeide kystsoneplan med funksjonell strandsone

Natur- og kulturmiljø er viktige og sårbare ressurser i kommunen: for bevaring av biologisk mangfold, for trivsel og folkehelse- i dag og i framtiden, for primærnæring og for reiseliv.

Naturmiljø defineres utfra naturen og dens økosystemtjenester, fra geologiske forhold, naturtyper og artsforekomster, som er viktig for livsgrunnlaget til alle planter og dyr. Økosystemtjenester peker på at naturen gir oss fellesgoder i form av mat, fiber og brensel, fordrøyer vann og beskytter mot flom og uvær, lagrer karbon, pollinering m.v.

Kulturmiljø er områder hvor kulturminner inngår i en større sammenheng. Landskapet blir et bindeledd mellom natur og kulturfaktorer, slik som det bygde miljø eller kulturminner.

Å balansere mellom tilrettelegging, og inngrepsfri natur, mellom nedbygging og bevaring av natur- og kulturmiljø er ett av revisjonens viktigste hensyn. I rulleringen av arealdelen har kommunen kartlagt nærturruter i tettstedene for å kunne sikre grøntstruktur i form av grønne lunger og grøntdrag forut for en potensiell utbygging og fortetting.

Alle skolene er besøkt for at elevene fikk spilt inn viktig informasjon om sine nærområder og turruter. Nærlekeplasser og grøntstruktur i Stamsund, på Bøstad, Ballstad og Gravdal er videre kartlagt og enkelte kartfestet. Behov for framtidig opprustning eller utvikling i nærmiljøprosjekter er identifisert. Dette vil også bidra som grunnlag for Turruteplan, som vil omfatte stier og løyper i fjellet så vel som nærturer i tilknytning til boligområder. Stier og turløyper i nærheten av der folk bor bidrar til daglig aktivitet som løfter folkehelsen, og er derfor viktig. Tilsvarende skal Leknes kartlegges i forbindelse med byplanen.

Natur- og kulturmiljø utsatt for press på areal eller stor sårbarhet er, forsøkt sikret gjennom hensynssoner og planbestemmelser. Kartleggingen Landskapstyper i Nordland (2017) er brukt til å fremheve kommunens landskapstyper som har «spesielt god og typisk utforming, og som er av nasjonal betydning». Landskapsrommene som på bakgrunn av dette er gitt hensynssone er Haukland/Vik, Unstad, Eggum og Innerpollen. Uttakleiv, som er gitt verdi ett nivå under de overnevnte stedene, er også gitt hensynssone, fordi dette landskapsrommet står i en viktig sammenheng med Haukland og Vik, og det rommer majoriteten av de samme kvalitetene. Gammelveiene mellom Haukland og Uttakleiv er også løftet som trivselsturer, som nettopp har høy verdi på grunn av den sterke landskapsopplevelsen som oppnås ved bruk av veiforbindelsene langs havet eller over fjellpasset.

Målet med hensynssonene er å sikre en helhetlig opplevelse av landskapenes unike sammenheng mellom natur- og kulturmiljø. I bestemmelsene er hensynssonene gitt føringer når det gjelder bebyggelse, terrengtilpasning, fjernvirkning og materialbruk.

Vestvågøy har naturområder registrert som IBA – *Important Bird and Biodiversity Area*. Flere IBA-områder er under stort utbyggingspress, og er derfor gitt hensynssone i arealplanen.

Noen vannområder er gitt hensynssone ettersom de er del av IBA'et. Ellers ivaretas vannområder som står i fare for å ikke nå målene i vannforskriften om minimum god økologisk og god kjemisk tilstand gjennom at vi ikke tillater videre utbygging uten samtidig etablering av offentlig avløpsanlegg gjennom privat/offentlig utbyggingsavtale. En annen løsning kan være etablering av avløps-rensesanlegg med høy rensesgrad i de utsatte områdene. Dette skal sikres gjennom ny Hovedplan avløp og utarbeidelse av en lokal forskrift om utslipp av sanitært avløpsvann fra private avløpsanlegg.

Når det kommer til naturmangfold har vi i dag et relativt ujevnt kunnskapsgrunnlag for vedtak i arealsaker. Det varierer hvilke områder, arter eller naturtyper som er godt kartlagt, mens andre områder og naturtyper vet vi mindre om. En naturmangfoldplan som går i dybden på artsmangfold og vernebehov vil bidra til et bedre kunnskapsgrunnlag for å forvalte kommunens naturverdier på en god måte. Kvalitet på beite og jordsmonn er kartlagt på Vestvågøy, som har svært gode og

utbredte kvalitetsområder. I dag er det derfor ikke hensiktsmessig å kartfeste dem som hensynssoner, men hensynta dem i bestemmelsene og LNF- spredt med byggegrense mot landbruksområder, natur og beiteområder.

Friluftsområder med turstier med stor slitasje er identifisert for å tilrettelegge for framtidige tiltak, særlig i et besøksforvaltningsperspektiv. Dette gjelder Mannen, Justadtinden, Haugheia, Eggum-Unstad, Smørdalskammen og Farmtrail Lofoten.

Det skal utarbeides en lokal friluftsforskrift med retningslinjer for bruk og ferdsel i utmark og friluftsområder.

Byggegrense mot sjø - funksjonell strandsone - og kjerneområde for landbruk og skogbruk er revidert og inkludert i planen. En funksjonell strandsone vil sikre at strandsonen forblir tilgjengelig for allment friluftsliv. En slik grense er satt inn for å skape tilgjengelighet for allment friluftsliv.

Innen tema kulturmiljø er forninner godt ivaretatt i planen fra 2008. Endringen gjort i arealdelen er å utvide hensynssonen rundt Dronninggraven på Einangen, og legge til hensynssone for Sversvika, Kvalnes (tufter som er tidligere uregistrert) og Vetten/Finnkjerka på Borg. Grunnen til dette er at lokalt og regionalt viktige kulturminner er utsatt for slitasje og/eller hærverk.

Etter førstegang offentlig ettersyn er ytterlig kulturminner og kulturmiljø fra Kulturminneplan for Lofoten sikret i plankartet, angitt med hensynssoner. Etter annengangshøring ble det gitt innsigelser for å ytterlig angi hensynssoner på middelalderkirkergårder på Borge og Buksnes kirke. Sikring av kulturmiljø er også ivaretatt i landskapsrommene definert som hensynssoner. For øvrig kreves en egen kulturminneplan for en grundigere analyse og vurdering av nyere kulturminner, bevaring av bygde miljø, og gjennomgang av lokalt viktige kulturlandskap.

10. Sosial og teknisk infrastruktur

Prioriterte utredninger

Nedslagsfelt til drikkevannskildene skal identifiseres og sikres med hensynssoner og bestemmelser

Vurdere arealbehov for framtidige vann- og avløpsanlegg. Nødvendig areal innarbeides i plankartet. Vurdere midlertidig bygge og deleforbud

Ta inn vann- og avløpssoner som fremmer eller hemmer utbygging

Utrede kapasitet, behov, lokaliseringsalternativer og teknologitjenester for skoler, sykehjem, barnehager, kultur & friluft, ungdomsklubber, idrettsanlegg og SFO mv.

Vestvågøy skal ha en klimavennlig utvikling. Dette innebærer blant annet at vi skal bidra til utslippsreduksjon fra transportsektoren, tilrettelegge for sykkel, gange og kollektivtrafikk, samt å stimulere til effektiv energibruk og fornybare energikilder. Lokalisering har stor betydning for bruk av transportmidler, inkludering og tilgang til goder, i tillegg til krav til utvikling som fremmer kompakte utbyggingsmønstre.

Teknisk infrastruktur er vei, vann, avløp, kraftforsyning og telekommunikasjon. Vestvågøy har en utfordring i å oppgradere og vedlikeholde veier, og levere godt, nok og trygt drikkevann (Utfordringsdokumentet 2019). Hovedplan vann (2014-23) ble vedtatt i 2014. Hovedplan for avløp (2019-2033) ble vedtatt i februar 2019.

Kommunen har også mål om å utvikle et likeverdig tjenestetilbud som bidrar til å motvirke sosial ulikhet, dårlige levekår og utilsiktet skjevfordeling av tjenester. Utvikling og lokalisering av sosial infrastruktur, slik som skoler, barnehager, idrettsanlegg og helseinstitusjoner, er viktig. Framtidig skolestruktur er sett i sammenheng med framtidig boligutbygging og utbyggingsmønster. Barnehager skal primært lokaliseres i tilknytning til by og tettsteder, som har større boligkonsentrasjoner og viktige transportårer. Barnehager skal ha gangavstand til grøntområder eller friluftsområder.

Innspill om møteplasser for ungdom slik som ungdomsklubber kan ikke løses i arealdelen, men behovet vil vurderes i kommunedelplan for oppvekst.

I arealdelen er drikkevannskildene identifisert og sikret i med hensynssone i kart og i bestemmelsene. Videre er det i temakart synliggjort status for kommunal vann og avløpskapasitet som fremmer eller begrenser videre utbygging. Det er også foreslått å avsette areal for framtidig

offentlig formål til barnehage og skole. Det er ikke lagt ut nye formål til sykehjem, idrettsanlegg, eller ungdomsklubber, etter innspill fra sektor familie og velferd, omsorg og utdanning.

Det er kom flere innspill til planoppstart og 1.gang behandling om konkret tilrettelegging av vei, gang og sykkelvei og turveier. I arealplanen har vi tatt inn framtidig gang- og sykkelvei fra Leknes til Gravdal med to alternativer: én langs gammelveien, og forslaget som lå i kommunedelplan (2016) over Storeidøya. Administrasjonen foreslår å legge inn alternativet langs gammelveien fordi opparbeidelse og tiltak er enklere å gjennomføre og krever mindre tiltak. Arealdelen har også videreført framtidig gang- og sykkelvei på Ballstad og på Gravdal. Gjennomføring av alle infrastrukturinnspill og sikker skolevei vil tas inn i trafikksikkerhetsplan for vei som er under utarbeidelse.

Under folkemøtene kom det innspill om behov for bedret vannkapasitet, fiber og gatelys. Innspillene vil også tas videre inn som mulige framtidige tiltak i hovedplan vann og avløp (2018) og forestående trafikksikkerhetsplan.

I bestemmelsene er sosial og teknisk infrastruktur sikret i nye byggeområder, og skal være sikret før brukstillatelse:

Sosial og teknisk infrastruktur

- Innen områder avsatt til bebyggelse og anlegg kan utbygging ikke finne sted før teknisk og sosial infrastruktur er etablert. Dette gjelder særlig vann og avløp, infrastruktur (veg og fortau), grøntareal, og tilstrekkelig barnehage- og skolekapasitet.
- Før det gis brukstillatelse til nye bygninger skal utomhusområder samt offentlige trafikkområder og vann- og avløpsledninger være ferdigstilt

Trafikksikker skolevei

- Nye boligområder kan ikke tas i bruk før det er gjort tiltak for trafikksikker skolevei. Dette skal sikres i reguleringsplan

Geoteknisk vurdering av kvikkleireskredfare

- I områder med marin hav- og strandavsetning og terrenghelling over 3 prosent der kvikkleireskredfaren ikke er utredet, må det ved utarbeiding av reguleringsplan, eller i enkeltsaksbehandling der det ikke er plankrav, gjennomføres en geoteknisk vurdering av kvikkleireskredfare. Dersom det påvises kvikkleire skal område-stabiliteten dokumenteres. Sikkerhetsnivået er gitt i TEK17 § 7-3 med tilhørende veiledning.

11. Konsekvensutredninger

I henhold til nasjonale lovverk er kommunen pliktig til å foreta grundige vurderinger av planens virkninger. Plan- og bygningsloven § 6a og *Forskrift om konsekvensutredninger* (2018) stiller krav om at kommuneplanens arealdel skal konsekvensutredes. Konsekvensutredningen (KU) skal beskrive virkninger for miljø og samfunn av alle nye områder for utbygging og eksisterende

byggeområder som får vesentlig endret arealbruk, for eksempel endring fra landbruk til fritidsbebyggelse.

Det er gjennomført 76 konsekvensutredninger (KU) etter innspill fra planoppstart og 21 (KU) etter 1. gangs offentlig ettersyn. Konsekvensutredningene er fordelt i tre dokumenter: 1. havbruk, 2 KU ved førstegangsbehandling som angir samlede virkninger, og 2. KU-rapport med arealinnspill som ble gitt i forbindelse med 1. gangs offentlig ettersyn.

Forskrift om konsekvensutredninger (2018) krever en beskrivelse av virkningene både av de enkelte utbyggingsområdene hver for seg og av samlede arealbruksendringer i planen. Hvert enkelt utbyggingsområde skal beskrives, og konsekvenser for ulike tema vurderes.

Mottatte arealinnspill med endringsforslag som vurderes å medføre vesentlige endringer og gi virkninger eller konsekvens, og kan være i konflikt med regionale og statlige planretningslinjene er ikke tatt inn.

Alle innspill er vurdert en nøytralt (i enkelte tilfeller positiv) konsekvens, middels negativ og negativ konsekvens.

Etter offentlig ettersyn av arealplanen ga Fylkesmannen i Nordland, Nordland Fylkes-kommune, Naturvernforbundet, Fiskeridirektoratet og Nordland Fylkesfiskarlag merknad om lite sammenhengende KU-katalog, til arealformål angitt i plankartet. Dette er rettet.

Videre er det gitt merknader om manglende kunnskapsgrunnlag i vurderingene, og medvirkning. Kunnskapsgrunnlaget er i hovedsak basert på nasjonale, regionale og lokale kartlegginger som er offentlig tilgjengelige. Konsekvensutredningen er gjort på et overordnet nivå. Dette utelukker ikke at ved en eventuell utbygging skal det kartlegges og undersøkes nærmere.

Administrasjonen har aktivt jobbet mot grupper med involvering, det gjelder barn og unge, innvandrere, Næringsforeningen, Landbruksforum, fiskeriaktører. Ved planoppstart ble det gjennomført en kommuneturné, og etter 1. gangs offentlig ettersyn gjennomført to folkemøter og ukentlige utekontor i to måneder.

I neste avsnitt er det gjort rede for virkning av arealplanens foreslåtte arealbruk på natur, miljø og samfunn.

11.1 Planens samlede virkninger

Planens samlede virkninger er gjort rede for i vedlegget for konsekvensutredninger, hvor enkeltområdene ses i sammenheng med redegjørelsen for hva summen av arealbruksendringene betyr for miljø- og samfunnshensynet. Under oppsummeres virkninger etter hovedtema, på foreslått arealbruk.

11.2 Miljø

Naturmangfold, naturressurser og landskap

Målsetting til arealplanen er å samordne bruk, tilrettelegging og vern av kommunens ressurser, naturmangfold, landskap og biologisk mangfold. Naturen og kulturlandskapet er en grunnleggende ressurser i kommunen for bevaringen av biologisk mangfold, befolkningens trivsel og helse i dag og i framtiden, for primærnæringer, og for reiselivet.

Arealbruksendringer i revidert kommuneplan har hensyntatt kartlagte og registrerte viktige naturtyper, naturressurser og landskapsrom. Fylkeskommunens friluftkartlegging ligger til grunn, med registrerte naturtyper og landskap. Registrerte arter av nasjonal forvaltningsinteresse er hensyntatt.

Gjeldende arealplan ble vedtatt i 2008. Det er 11 år siden, og det er behov for å balansere arealplanen etter innbyggernes utbyggingsønsker med miljø, ressurser og naturhensyn.

Forslag til ny arealplanen er gitt en tydeligere arealbruk i et 12 års perspektiv.

Arealregnskapet viser en reduksjon av utlagte framtidige boligformål, næring, fritid og turisme, spredtbygging (LNF-spredt). Sammenlignet med tidligere plan har revidert arealplan tatt ut ca. 330 daa dyrket mark og ca. 40 daa våtmark. Samlet gir ny arealplan bedre forutsigbarhet, og tydelighet for framtidens arealbruk, for bruk og vern og hensyn.

Kulturminner, kulturmiljø, nærmiljø, friluftsliv og grønnstruktur

Registrerte kulturminner og kulturmiljøer er sikret som ressurs og ivaretatt i arealplanen. Registrerte kulturminner og kulturmiljø videreføres med hensyn til bevaring og sikring jf. kulturminneloven.

Nye hensynssoner for natur- og kulturmiljø er sikret, etter innspill fra Nordland Fylkeskommune.

Støy, lukt, forurensing, klimagasser og annet utslipp til luft, jord og vann

Kommunen har utfordringer med generelt for høy tilførsel av næringssalter til vassdragene fra landbruksvirksomhet og husholdninger. I forslaget til kommuneplan er det ikke lagt til rette for ny forurensende virksomhet. For all ny boligbygging er det stilt krav om tilknytting til offentlig avløp, eller private renseanlegg.

Når det gjelder støy har kommunen relativt begrensede problemer.

Alle vassdrag er gitt en byggegrense i kartet. Videre er verna vassdrag gitt hensynssoner.

Støysoner er lagt inn i plankartet, og det tillates ikke ny støyfølsom virksomhet innenfor rød støysone.

Etter 1.gangsbehandling er det utarbeidet et overordnet klimaregnskap for våtmark og dyrket mark. Regnskapet viser at omdisponering av disse arealbrukskategoriene vil medføre et økt klimagassutslipp på 3,3 prosent sammenlignet med kommunens totale utslipp. Sammenlignet med forrige plan som har et utslipp i denne kategorien på 3,6 prosent, har ny plan bidratt til en utslippsreduksjon.

Folkehelse og sosial infrastruktur

Planforslaget legger til rette for bedre folkehelse og sosial infrastruktur.

I samarbeid med barne- og ungdomsskoler og videregående skole har planen identifisert utfordringer og behov for tilbud, grønnstruktur, trafiksikkerhet, og ferdselsårer som er tatt inn i arealplanen. Planen har strategisk registrert grønnstruktur i tettsteder, godt brukte turstier og snarveier. Denne kunnskapen ligger til grunn i forslag om bruksendring, til grønnstruktur særlig i pressområdene og tettstedene. Det er også avsatt areal til en framtidig skole.

Kunnskapsinnhenting vil også være en viktig ressurs i utarbeidelsen av framtidig byplan.

Sikring av jordressurser

Det er kommet mange innspill om mulighet til å bygge i spredte landbruksområder. Alle innspill om tilrettelegging for bruk av LNF, og LNF –spredt er vurdert opp mot blant annet NIBIOs landbrukskartlegging og jordkvalitet AR5. I konsekvensvurderingene med registrert dyrket mark, landbruksjord, myr, og jord med høy kvalitet tatt ut.

Planforslaget gir liten til middels negativ effekt for jordressurser. Det er etter førstegangshøringen utarbeidet miljøregnskap som viser reduksjon i bruk av dyrket og dyrkbar mark, viser til figur 12.

Etter førstegang offentlig ettersyn og innsigelse fra Fylkesmannen i Nordland og Nordland Fylkeskommune, er katalogen for LNF- spredt områdene hvor det tillates bygging, ryddet i. For hvert enkelt spredtområde er de angitt konkrete antall nye enheter og/eller tomter tillatt oppført, dette er synliggjort i planbestemmelse. I tillegg er det satt en hovedregel at det totale antall nybygg i spredtområdene begrenses til 25 nye enheter per år.

Konklusjon: Planforslaget vurderes å gi usikker til middels negativ konsekvens på miljøkategorien. Kunnskapsgrunnlaget er i hovedsak basert på kommunens eksisterende kartlegginger og offentlige tilgjengelige data, som kan tilknyttes usikkerhetsmomenter til ift. oppdaterte opplysninger og faglig kvalitet. Men sammenlignet med gjeldende plan, gir planforslaget en lav positiv konsekvens, da den bidrar til noe kutt i klimagassutslipp ved fokus på bevaring av dyrket jord og våtmark, og gir et tydeligere bruk og vern av hensyn.

11.3 Samfunn

Teknisk infrastruktur

Vann og avløpskapasiteten i kommunen er kartlagt, og lagt inn som hensynssoner for å synliggjøre områder der det ikke er tilstrekkelig kapasitet. Det gjelder særlig områdene Skreda og Offersøy. Skal det sikres tilstrekkelig vannforsyning innen disse områdene må utbygger eller grunneier sikre dette selv. Tilrettelegging for boligutbygging skal legges primært i tilknytting til etablert infrastruktur (vei og vann). Planforslaget vurderer derfor å ha liten til middels negativ effekt.

Sosial infrastruktur

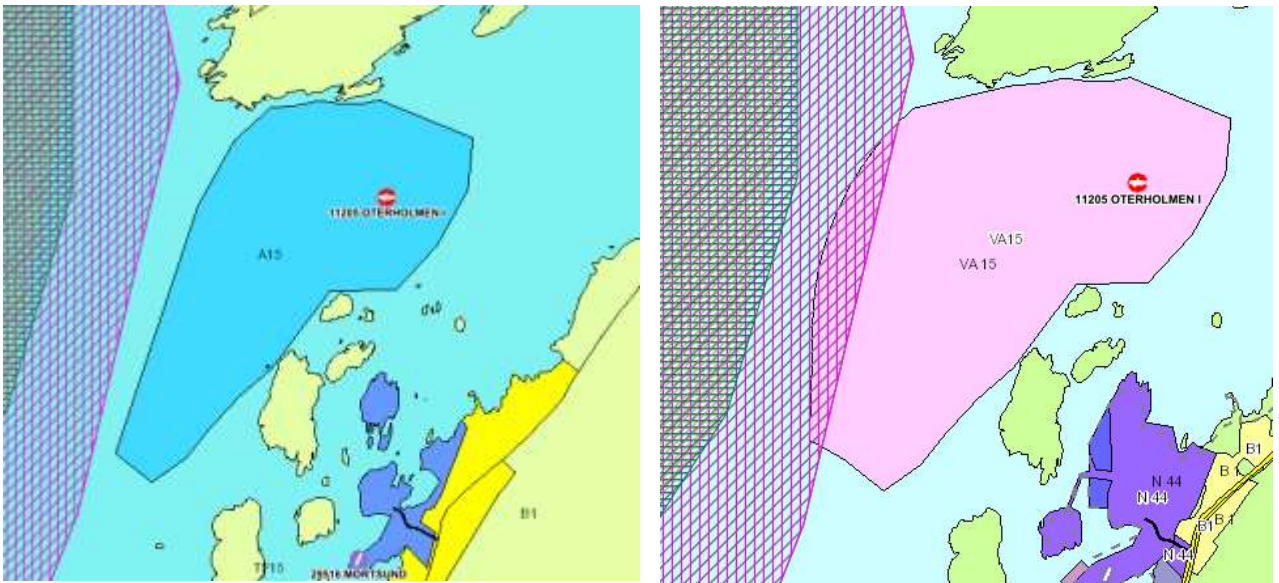
Lokalisering av fremtidige byggeområder er tilrettelagt i områder med tilhørende infrastruktur, i by og tettsteder. Dette gjelder skole, barnehage og eldreheim.

Kommunedelplanene for tettstedene ble vedtatt senest i 2016, og er revidert arealplan tatt inn. Arealplanen legger til rette at fremtidig boligbygging løses innenfor by og tettstedene: Bøstad, Ballstad, Stamsund, Leknes og Gravidal.

Sjømatnæringen

Havbruksarealene er gjennomgått, vurdert etter dagens og fremtidens driftsmetoder og arealbehov. Det er foreslått justeringer og/ eller utvidelser på 5 av A – områdene:

A 15 : Eksisterende- justert formålet vestover.

Justeringer inngår i totalareal, 0,04 km passive redskaper

A 17:

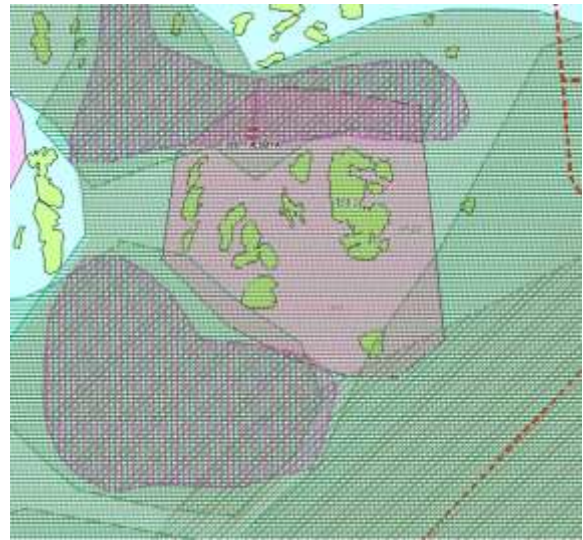
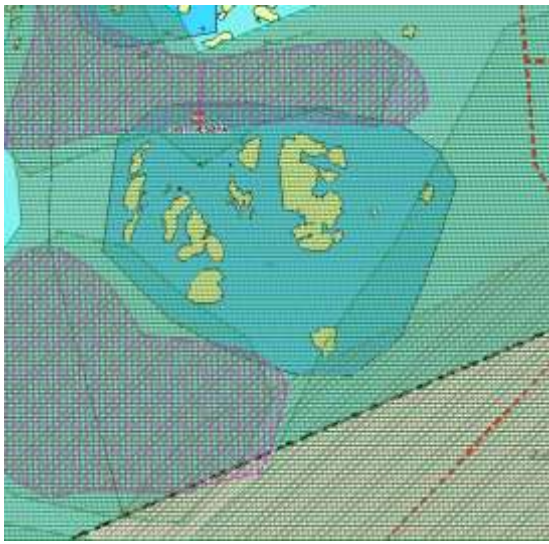
Eksisterende areal justert østover

A 22:

Eksisterende areal – er justert, tatt inn fra øst, og utvidet nord.

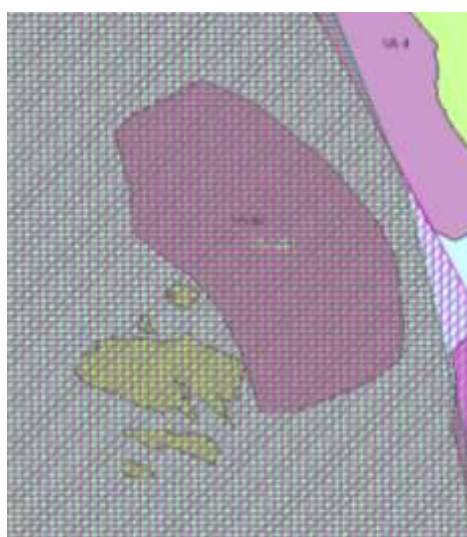
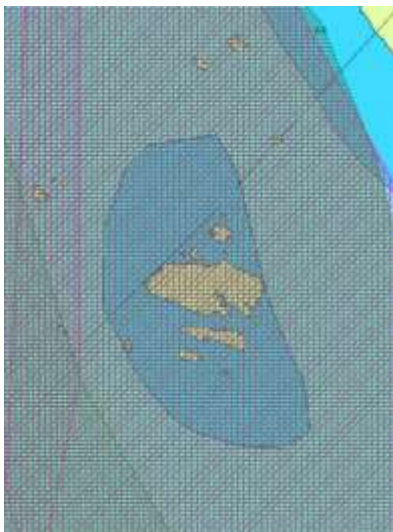
A formålet inngår i registrert beiteområde totalt :1,67 km², og 0,34 km² innenfor passive redskaper A-25 (2002)

A 24: Eksisterende, utvidet østover, og tatt inn i sør.

A -25 inngår i 0.36 km² inngår i registrert beiteområdet, og 0.72 km² inngår i registrert gyteområdet.

A 40: Arealet justert øst for Grænholmen.

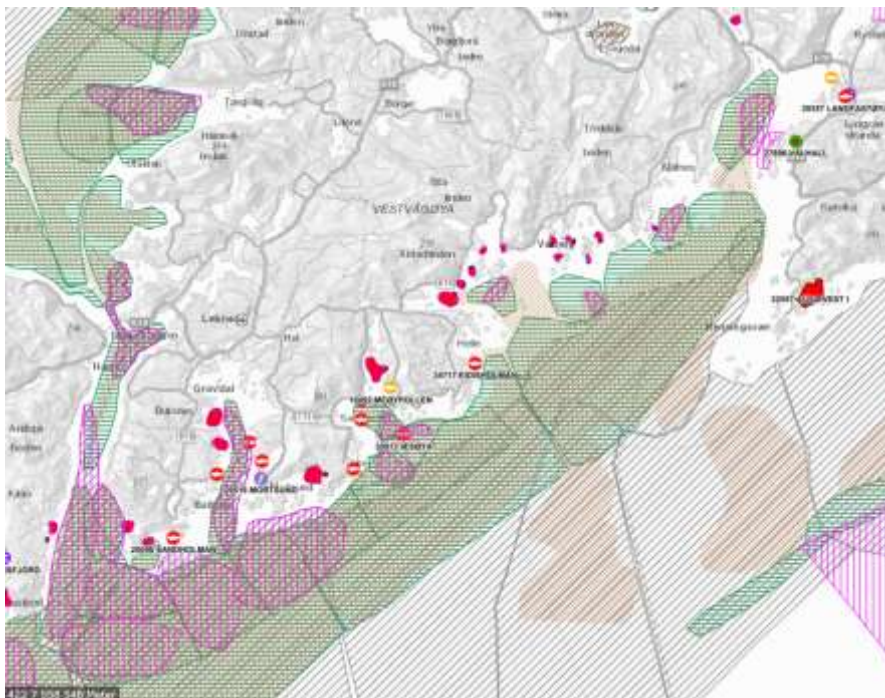

Dette utgjør et totalareal på 0. 28 km² på passive redskap (2002), oppvekst og beiteområdet.

A 4 er tatt ut.

Akvakulturrealene er i ny arealplan redusert fra 49 til 18 områder. Konsekvensutredningene er gjennomført på akvakulturområder som videreføres fra gjeldene plan, med foreslått utvidelser (kun 5 områder) eller helt nye områder (kun A 40). Etter første- og annengangs offentlig ettersyn, vurderes foreslåtte utvidelser å i liten grad å komme i konflikt med fiskeriinteressene (unntaket er A 40).

Kartutsnittet under viser registreringene fra Yggdrasil, for oppvekst, og beiteareal, samt registrerte areal for passive og aktive redskaper. Registreringene dekker store areal, det gjelder særlig areal for oppvekst, gyte og fiskeredskapsområder.

Innsigelse og merknad fra Fiskeridirektoratet og Nordland Fylkes Fiskarlag.

Planforslaget har ikke motatt merknader fra fiskere, men fra Nordland Fylkes Fiskarlag og innsigelse fra Fiskeridirektoratet etter annengangshøringen. Etter merknader gitt fra Fiskeridirektoratet og Nordland Fylkes Fiskarlag er akvakulturformålene gjennomgått og vurdert på nytt, og enkeltarealer ytterligere redusert.

Innsigelsen gjelder også manglende vurdering av for konsekvenser for fiskerinæringen. Hovedfokus for revisjon av er havbruksarealene. Det var i utgangspunktet et mål å utarbeide en integrert kystsoneplan hvor man mer inngående ser på forholdet mellom havbrukaktivitet og fiskerinæringen som beksrevet i planprogrammet. Med hensyn til tid, og utredningsbehov falt valget å fokusere på revisjon havbruksarealene i gjeldene arealplan. Dette betyr imidlertid ikke at hensynene til fiskerinæringen er utelatt.

Fiskeriene har store arealbehov, men næringen har en større fleksibilitet, med tilgang på areal til fiske og ferdsel. Havbruksnæringen med dritsopplegg, er gitt et begrenset sett med kriterier og variabler som må oppfylles, det gjelder egnet lokalisering av mærer, forflåten, tilstrekkelig gjennomstrømming, bølgeeksponering, oppankring og sikkerhetssoner til merking.

Arealplanforslaget med havbruksarealer utgjør et arealbeslag 0,66 km² på arealer innenfor arealer registrert for passive redskaper, og 3,03 km² innenfor areal registrert for beite og /eller oppvekstområder.

Nordland Fylkes fiskarlaget er kritisk til flere av havbruksformålene er avsatt i gjeldende arealplan og foreslått videreført i ny plan, inngår i registrerte gyte, oppvekst og /eller fiskefelt.

Kommunen som arealforvalter og har adgang til å videreføre eksisterende havbruksarealer. Dette er også anbefalt fra havbruksrapporten, hvor enkeltområder er gjennomgått.

Havbruksrapporten har tatt ut 21 (!) havbruksarealer som frigjør ytterligere areal til fiskerinæringen. Av total areal er det 0.66 km² av passive redskaper som er tatt inn i akvakulturområder og 3,03 km² av registrert areal som beite og /eller oppvekstområder som er foreslått avsatt til havbruk.

Fiskerinæringens arealbehov med farleder, fiskeplasser og gyteområder er konsekvent vurdert opp mot potensielle revisjonen av havbruksområdene. Videre skal det i søknad om tiltak, gjennomføres ytterlig konsekvensutredninger og miljøundersøkelser.

Kunnskapsgrunlaget som er tilgjengelig i Yggdrasil, samt lokalkunnskap til Akvaplanliva ligger til grunn for vurdering av revisjonen av havbruksarealene. Utstrekningen av havbruksarealene vurderes å utgjøre mindre belastning for fiskerinæringen. Arealbeslaget av havbruksarealene vurderes å ikke forringe nasjonale og regionale interesser.

Medvirkning

Arealplanen har vært på offentlig ettersyn fra april til og med november 2019, kommunen vurderer det er kommunisert svært tydelig at havbruksarealene skal revideres i forbindelse med revisjon av arealplanen. Kommuneplanens arealdel har vært på offentlig ettersyn i to omganger, og oversendt pr. brev direkte til fiskeriatører, lokale og regionale fiskarlag. Vi inviterte også til et møte i juni. Det blir kommentert i innsigelsen at det ble gitt kort varsel til møtet, men før foreslått møtedato, var det en lengre prosess å finne en egnet dato med aktører som kunne stille. I innsigelsen fra Fiskeridirektoratet ble det videre poengtert beskrivelsen om god dialog men næringen, er misvisende, jf. NFF merknader.

Administrasjonens vurderer at ut i fra dialogen med Nordland Fylkes Fiskarlag, Fiskeridirektoratet, havbruksnæringen, i tillegg til møte med fiskerinæringen har dialogen vært god, og forslaget tydelig formidlet.

Nordland Fylkes Fiskerilag vurderer sjøområdene i Vestvågøy kommune som svært viktig for fiskerinæringen. NFF vurderer at fiskeriinteressene langt ifra er tilstrekkelig involvert i planarbeidet, og det bør rettes større fokus på tema fiskeri, og vurderer prosessen som uryddig og kommunen ikke har gjennomført grundige vurderinger når en har kommet frem til forslaget som nå er på høring. Konkret kunnskap fra fiskere burde vært brukt i utredningene, i tillegg til Fiskeridirektoratets registreringer, sporingsdata og innmeldt bruk.

I merknaden fremgår «*NFF har forståelse for at akvakulturnæringen har behov for nye arealer til akvakultur og at kommunen vil tilrettelegge for dette. Vi kan imidlertid ikke akseptere at dette gjøres på bekostning av fiskernes lønnsomhet og ressursgrunnlag*».

Fiskerinæringen har siden planoppstart vært varslet om arealplanprosessen, og direkte skrevet i 1. og 2.gangshøringen av planen. Vi har kun mottatt merknader fra NFF og Fiskeridirektoratet.

Fiskerinæringen har utover møtet administrasjonen inviterte til, gitt god anledning og muligheter til å komme med innspill i totalt 8 måneder.

Medvirkningen vurderes å være ivaretatt, med tilgjengelig datasett i Yggdrasil og Kystinfo (AIS) på et overordnet nivå. Arealplanens foreslåtte utvidelser av havbruksarealene vurderer derfor å ikke utfordre vesentlige regionale og nasjonale fiskerihensyn.

På bakgrunn av konsekvensutredningen, vurderes at havbruksarealene å gi liten til middels negativ effekt, basert på arealbeslag, og usikkerheten med virkning på naturmiljø.

Nasjonale og regionale hensyn

I konsekvensutredningen har nasjonale og regionale hensyn og prioriteringer vært premissgiver for vurderinger av egenheten til ny arealbruk. Viktige tema er barn og unges interesser, friluftsliv, strandsonehensynet, miljø, landbruk og jordressurser. Hensynene er dokumentert i kart og bestemmelser, og i oppdatert klimaregnskap. Planforslaget vurderes gi en liten negativ konsekvens overfor nasjonale og regionale hensyn.

Barn og unges hensyn

Barn og unges hensyn og behov i arealplanen er ivaretatt i planleggingen. Det har vært viktig å identifisere nærområder og steder som er i bruk av barn og unge, eller trenger mer tilgjengelighet, og framtidige behov. Når det gjelder utbygging er det stilt generelle krav i bestemmelsene om gode uteoppholdsarealer og lekeplasser.

Investeringskostnader til kommunen

Planforslaget har sikret arealer til framtidig gang- og sykkelvei, og arealer til offentlig tjenesteyting. Det er også synliggjort friluftsområder og turstier i arealplanen som må legges inn handlingsplan og budsjett.

ROS-analyse samlet vurdering

Alle forslag om arealbruksendring er vurdert opp mot flom, havnivåstigning, ras og snøskreddata fra NVE. Innspill som er registrert innenfor risikoområder eller utløpsområder er tatt ut. Registrerte rasområder er tatt inn i arealplankartet.

Samlet vurdering er at planforslaget innebærer en liten positiv konsekvens opp mot risiko og sårbarhet.

11.4 Risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS)

Plan- og bygningsloven stiller krav om Risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS) for alle planer for utbygging. Analysen skal vise alle risiko- og sårbarhetsforhold som har betydning for om arealet er egnet til utbyggingsformål, og eventuelle endringer i slike forhold som følge av planlagt utbygging. Tabellen nedenfor viser tema som vurderes i ROS.

Tema	Kjent kunnskap	Behov for utredninger
Naturfarer <ul style="list-style-type: none"> • Snøskred • Steinsprang • Jordskred • Flomskred • Fjellskred • Kvikkleire • Havnivåstigning • Stormflo • Flom • Sterk vind • Ekstrem nedbør/ overvann • Skogbrann 	<ul style="list-style-type: none"> • Aktsomhetskart for snøskred og steinsprang (basert på befaring fra NGI, digitalisert 2005) • Aktsomhetskart for jord- og flomskred (basert på befaring fra NGU, digitalisert 2014) • Aktsomhetskart for flom (datamodell, grovt anslag) • Havnivåstigningskart (visualisering av havnivå og stormflo fra Kartverket) <p>- Lokal kunnskap</p>	Kartlegging av kommunens klimasårbarhet: <ul style="list-style-type: none"> - Kartanalyser - Flomveikart for kommunen - Eventuelle fareområder for flom legges inn i kommuneplankartet som egen hensynssone - Hensynssone for stormflo langs sjølinjen vil bli lagt inn i kommuneplankartet
Menneskeskapte farer <ul style="list-style-type: none"> • Kritisk infrastruktur • Sårbare objekter • Virksomhetsbasert risiko • Uheldig samlokalisering 	<ul style="list-style-type: none"> - Interkommunal ROS-kartlegging - Lokal kunnskap - Databaser NVE 	Kartlegging Kartanalyse

12. Planprosess - Medvirkning og involvering

Planprosessen er organisert slik at alle interesserte og berørte kan gjøre seg kjent med planen og gi merknader og innspill. Plan- og bygningsloven § 5-1 sier at kommunen har ansvar for å tilrettelegge for medvirkning i planprosesser. Kommunen har også et særlig ansvar for å sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge, og at grupper og interesser som ikke er i stand til å delta direkte skal sikres gode muligheter for medvirkning på annen måte.

Muligheten for aktiv medvirkning og involvering fra innbyggerne, næringsliv og andre interesserte tilrettelegges i denne kommuneplanrevisjonen gjennom tre hovedfaser:

Første og tredje fase er brede medvirkningsfaser som gjelder kommuneplanarbeidet som helhet, mens i mellomfasen er medvirkning knyttet til konkrete tema og problemstillinger.

Forslag til planprogram ble sendt på høring 10.04.2018 til statlige og regionale myndigheter, og lagt ut for høring og offentlig ettersyn på Vestvågøy kommunes hjemmeside, på biblioteket og i kundesenteret. All informasjon om planprosessen finnes på nettsidene, med et eget skjema for å levere innspill (elektronisk og per post) om ny eller endret arealbruk.

Siden oppstart av kommuneplanen er det registrert over 500 innspill og merknader. Det ble registrert 163 innspill til arealplanen i forbindelse med planoppstart, og 343 innspill etter 1. gangshøringen.

Etter 1. førstegang offentlig ettersyn er det mottatt 120 innspill som omhandler protest mot tilrettelegging til framtidig næringsformål i Skarskjyen / Gjerstadneset.

I alt 18 merknader mot forslag om søknadsplikt på korttidsutleie på fritidsboliger (2.18 i bestemmelsene).

56 innspill fremmer forslag om arealbruksendringer. Det er gitt to innsigelser fra Nordland Fylkeskommune og Fylkesmannen i Nordland, og varsel om innsigelse fra Avinor til havbruksarealene.

Alle innspill er vurdert og merknadsbehandlet. Se vedlegg «*Merknadsbehandling*» og merknadsbehandling offentlige instanser.

1.gangsbehandling av planforslaget ble sendt ut på offentlig ettersyn 2.04.19. Havbruksarealene ble sendt ut på offentlig ettersyn 14.06.19. På bakgrunn av innspill og innsigelser, sendes arealplanen og havbruksarealene på 2.gangshøring.

Planforslaget har vært presentert to ganger i regionalt planforum som Nordland fylkeskommune arrangerer: ved planoppstart 6. juni 2018, og i forbindelse med offentlig ettersyn 9 mai.2019. Det ble gjennomført 2 folkemøter på rådhuset i mai og juni. Det ble holdt utekontor på Meieriet kultursenter i mai og juni måned.

Alle innspill og innsigelser er merknadsbehandlet og lagt ved som vedlegg.

12.1 Involvering av befolkning og næringsliv

Det ble opprettet en arbeidsgruppe for medvirkning som har ansvar for arbeidet med involvering av næringsliv og sivilsamfunn i arealplanprosessen. Prosjektgruppa og prosjektleder har ansvar for medvirkning innad i organisasjonen og for høringsinnspill.

Både universelle og målrettede medvirkningsmetoder er benyttet. Den universelle delen inkluderer ni folkemøter i hele kommunen, stand, nettinformasjon og åpent kontor på Meieriet kultursenter. På folkemøtene arbeidet grupper av innbyggere med spørsmål innen plantema og ønsket prioritering i arealdelen. Innspill til arealbruk innkommet i arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel er inkludert som grunnlag for arealplan.

De målrettede metodene fokuserte på gruppene barn/unge, innvandrere, eldre og personer med nedsatt funksjonsevne, som sikring av at disse gruppene blir hørt. Det har vært jobbet tett med barne- og ungdomsskolene, videregående skole, flyktningeenheten, eldreråd og pensjonistforening. Det har også vært avholdt fire møter med Landbruksforum, og et møte med Næringsforum for Vestvågøy. Det har vært fokus på de mest relevante plantema i arbeidet med disse gruppene. I forbindelse med høring av havbruksarealene ble det gjennomført møte med det lokale fiskarlaget og fiskerinæring.

Medvirkningsresultatene og innspillene er publisert med vurderinger for oppfølging i egne rapporter. Innspill som er spesifikke er konsekvensutredet. Innspill som er generelle er vurdert opp mot de grep som er gjort i forbindelse med spesifikke innspill. Alle innspill er inkludert i Innspillsrapport til rullering av kommuneplanens arealdel, vestvågøy kommune 2018-2019, som også vil danne grunnlag for kommunens videre plan- og prosjektarbeid.

13. Referanser/litteraturliste:

- [Nasjonale forventninger til planleggingen:](https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nasjonale-forventninger-til-regional-og-kommunal-planlegging/id2416682/)
<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nasjonale-forventninger-til-regional-og-kommunal-planlegging/id2416682/>
- Veileder kommuneplanens arealdel, utarbeiding og innhold:
https://www.regjeringen.no/contentassets/18987b252b8948588c8323a1328d9cf3/kommuneplanens_arealdel.pdf
- Klimaforskrift
- <https://www.miljodirektoratet.no/klimagassutslipp-kommuner/?area=372&sector=-2>
- <https://www.miljodirektoratet.no/tjenester/klimagassutslipp-arealbruk-kommuner/?area=372&sector=-3>
- <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2008-06-27-71>
- <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2018-09-28-1469>
- [Handelsanalyse \(Norkonsult 2018\)](#)
- [Samfunnsplan 2017 – 2029 \(Vestvågøy\)](#)
- [Utfordringsdokumentet 2018 \(Vestvågøy\)](#)
- Fylkesplanen for Nordland 2013 – 2025
- Strategisk plan for jordvern i Nordland 2016 - 2020
- Nordland Fylkeskommune
- Fylkesmannen i Nordland
- Regjeringen.no
- Steigen kommune
- Harstad kommune
- Sortland kommune
- Narvik kommune
- Bergen kommune
- Bærum kommune
- Hamar kommune
- Trondheim kommune
- NIBR rapport «Boligpreferanser i distriktene»